

spaudos

knygos jau

ATA".

is vėliausias išda-
išskinta visokiom
rgėti, pripildyta

Instituto.

žinot, toj knygoj yra
susitokim, ką iki
adovas į Sveikatą".
uria tik aštinu 10 c.
SVEIKATĄ dykai.
s, vyrans ir meto-
tugot, kaip jas išai-
goj atras sau reika-

daktar, kad be-
VA į SVEIKATĄ.
laktarai, vyrų ir
jimų ligų vartoj
ne ypatingai, bet
prisiesti veisti
aištai išsuntob-
asija. Adresuok:

Institute
k, N.Y.

0 rtyio lkt 1 p.p.

isoki stam-
blankos ir
i ir už vi-

larbą, tuo-
ganėdinti.

KOVA

KOVUJ
TU ĮEYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:		ADRISAS:
metams	2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui	1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia, Pa. 14 Rugpiučio (August) 1908 m.

Nr. 33 Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Moterų klausimas.

IV. Proletarijato moterų triusas.

KOVA dėl teisės užsiimti profesionaliniu triusu, buvo, kaip matėme*), svarbiausia priežastis buržuazijos moterų judėjimo. Bet toji kova turėjo eiti prieš vyriškius, kadangi moterims reikėjo patekti į tas profesijas, kurios anksčiau jiems vieniems tepriklausydavo.

Darbininkų-gi judėjimas atsirado visai dėl kitoniškų priežasčių. Kuomet jisai prasidėjo, jos seniai jau dirbo greta su vyrais fabrikuose; todėllei jos išsyk pasirodė proletarų draugės, o ne priešininkės.

Vietą fabrike darbininkėms prirengė patsai kapitalistiš-

kas pramonijos išsiplėtojimas. Pradedant nuo 1775 m. tapo išrastos įvairios mašinos: verpimo, audimo, linų brukimo, mezgimo ir tt. Jas įtaisius dirbtuvėse, triusas pasidarė, palyginant su triusu amate arba manufakturoje**), teip lengvas ir nepainus, kad stiprus, išlavinti darbininkai paliko nebereikalingi; kapitalistai ėmė samdyties darbininkus be išlavinimo ir pajiegos: nesuaugusius vaikus ir moteris. Jiems dagi patogiaus buvo samdyties vaikus arba moteris.

Vyras darbininkas, kaipo šeimos užlaikytojas, reikalaujavo bent tokios algos, kurios pakaktų ne vien jam, bet ir jo pačios ir vaikų užlaikymui. Beto, darbininkai, jau tame laike turėję savo organizacijas, mokėdavo atsisipirti per daug

*) Žr. „Kovos“ N 24.

**) Manufaktura — išdirbimas rankomis, be mašinų pagalbos.

dideliam išnaudojimui, Ir sunku budavo su jaisiais grumties, koliai dirbtuvėje nebuvó galima apsieiti be gerai išmokyty amatininkų, koliai atstatytuosius darbininkus negalima buvo pakeisti jeib kokiais kitais, by po ranka pasitaikiusiais.

Moterų triusas atėjo darbdaviui į pagelbą. Per amžius prisiklausiusios pamokslų apie tai, buk moteris esanti žemesnis sutvėrimas už vyrą, neturėdamos mažiausios nuovokos apie solidariskumą su draugais, – jos nē drįso, nē žinojo kaip atsiginti nuo skriaudos fabrike. Jos už pusdykę parduodavo kapitalistui savo pajiegas; jos ramia sąžine stodavo į streikininkų vietas, neįjauzdamos nieko daugiau, kaip tiktai džiaugsma, kad galėsiančios užpelnyti duonos kashnį savo išalkusiems kudikiams.

Moterų triuse kapitalistas atitiko įrankį padidinti savo pelną ir suvaldyti priešginius darbininkus; na, ir pasinaudavo juo kuoplačiausia. Į keletą dešimčių metų moters užtvėnkė visas pramonijos šakas; kai–kuriuose jų skaitlius ne tiktai susilygino su vyrų skaitlium, bet ir pralenkė jį. Teip, Didžiojoje Britanijoje 1839 m. skaitėsi 419,560 fabriky darbininkų, o jų tarpe 242,296 moters. Medžvilnių (bovelnos) fabrikuose moterų buvo 56½%; vilnų fabrikuose – 69½%; šilko – 70½%; linų verpimo – 70½%*).

Darbininkės įsiveržė net į tokias pramonijos šakas, kurios, rodėsi, jokiū budu netinka moterims, kaip va: į vario liejamas dirbtuves, į anglies ir rudos kasyklas ir plytų dirbtuves.

Pirmutinės moterų triuso pasekmės buvo darbininkų algų nupuolimas ir darbo valandų pailgėjimas. Kiek pirmiau užpelnydavo vienas vyras, tiek dabar vos–ne–vos uždirbdavo visi šeimynos sąnariai, pradėlant nuo 5–6 m. kudikių.

Kartą pakliuvusi dirbtuvėn moteris jau nebegalėjo jos apleisti, atpenč: vyrų uždabčių nupuolimas privertė eiti fabrikā ir tas moteris, kurios anksčiau išsimaitydavo iš vyrų algų; pirmieje darbininkų buriai traukė paskui save kitus, da skaitlingesnius burius. Vyrų algų pigumas, tokiuo budu, buvo pasekmė ir priežastis moterų triuso; jisai [algų pigumas] pririšo moterį prie fabriko mašinos tvirčiaus, negu prakaltėlį pririša pančiai prie kalėjimo vietas.

Moterų triusas paverzė uždabčius daugeliui vyrų. Kaip tai atsitiko vaizdžiausiai parodo sekantis išskaitymas. Žinomasai Anglijos ekonomas Adam Smith liudija, kad ačiu smulkiam darbo padalinimui 10 vyrų į dieną pagaminavo 48,000 adatų. Karoliaus Markso laikuose, viena mašina padirbdavo į 11 valandų darbo dieną 145,000 adatų, o viena moteris prižiurėdavo keturias tokias mašinas, padirbdama, tokiuo budu, po 600,000 adatų kasdien. Vadinasi, viena moteris atstojo 130 vyrų! Tokią galę jai suteikė mašina.

Neįstabu tatai, kad IX šimtmečio viduryje darbininkai vyrai apskelbė atkaklų karą motetų triusui. Jie keldavo streikus, jeigu kapitalistas priimdavo į fabriky moteris; jie susitardavo savo organizacijose neiti dirbti į tas vietas, kur randasi nors viena darbininkė; jie, pagalios reikalaujavo, kad

valdzia įstatymais užgintų moterims dirbti pramonijoje. Tarkiuo įstatymu, pavyzdin, tapo prašalintos visos moters iš Paryžiaus spaustuvių.

Tečiaus visi tie trukdymai neįstengė nē kiek sustabdyti moterų triuso plėtojimos. Išguitos iš vienos dirbtuvės, jos da smarkiau gruzdavos į kitas, da labiaus tenai didino konkurenciją ir mažino darbininkų algas.

Noroms–nenoroms turėjo vyrai ilgainiui pasiliauti kovę prieš moterų triusą, o pajieskoti kitokių įrankių prašalinimo to pikto, kurį jisai pagamina. Tuos budus nurodė 1847 m. garsusis Markso ir Engelso parašytasai «Komunistų Manifestas».

Jisai išaiškino, kad moterų triusas pramonijoje yra neišvengiama kapitalizmo plėtojimosi pasekmė: «Juo mažiau – sako jisai – rankų darbas reikalauja gabumo ir pajiegos, t.y. juo labiau plėtojasi dabartinė pramonija, – juo labiau moterų triusas prašalina vyrų triusą. Lyčių ir amžių skirtumai neturi jokios vertės darbininkų klesai. Liko dabar vieni tiktai darbo įrankiai, kurių užlaikymas įvairuoja sulyg amžiaus ir lyties» (21 pusl.).

Proletarijatas turįs ne kovoti priešais moterų triusą apskritai, bet tiktai prieš ypatingą jojo formą: «...reikia panaikinti tokį moteries padėjimą, kuriame ji yra vien paprastas darbo įrankys» (34 pusl.). Dalykas eina, vadinasi, apie panaikinimą samdininkų triuso sistemos, kitaip sakant, kapitalizmo tvarkos. Bet tai reikalinga ir vyrų darbininkų išsiliosavimui; todėli, kreipdamos į abiejų lyčių darbininkus, «Komunistų Manifestas» šaukia: «visų šalių proletarai, vienykitės!»

Markso ir Engelso paskelbtosios idėjos išpalengvo prašiplatino darbininkų miniose; drauge su tuo persikeitė darbininkų–vyrų pažiura į moteries triusą: jam netiktai pripažinta tokia jau teisė, kaip vyriškio triusui, dėl jo išliuosavimo prisizada darbininkai kovoti išvien su darbininkėms.

1869 m. Vokietijos darbininkų susivažiavime Eisenach'e dalyvauja vyrų ir moterų delegatai. Susivažiavimas atmeta įnešimą, reikalaujantį moterų triuso uždraudimo, – atmeta, motyvuodamas tai, kad užgynimas moterims dirbti pramonijoje pastumėtų jas į prostituciją. Norint–gi išvengti kenksmingos moterų konkurencijos, reikią jas organizuoti lygiai, kaip ir darbininkus–vyrus ir pažadinti jų klesinę sąmonę.

Tame laike prasideda Vokietijoje – kitose šalyse kiek vėliaus – darbininkų judėjimas.

P.Kovas.

K A M Ė S T U R I M E V E I K T I .

(P a b a i g a)

2) Priešininkai, beabejonės, aiškįs, kad negalima daleisti prie balsavimo tuos, kurie nemoka mokesčių. Kaipgi: juos, girdi, apgina valdzia nuo žmogudžių, jų turtą saugoja nuo vagių, visą šalį saugoja kariumenė ir laivynė nuo užpuo-

*) Lill Braun. Moterų klausimas.

likų, kad tie atėję neišgriautų mūsų šalį, mus pačius nepavergtų. Tas visas apgyvinimas reikalauja pinigų, o tie pinigai esą gaunami tik nuo piliečių. Pilietis, nemokantis mokesčių, neturįs but prileistas prie balsavimo, nes, matomai, jis nesirūpina mūsų šalies gerove, ir balsuodamas išrinktų tokius pat žmones, kurie tik pražudys šalį. Ne, nereikia leisti jiems balsuoti.

Labai silpnas prieštaravimas. Nors čia Amerikoje darbininkų nedidelė metinė mokesčiai (annual taxes), bet kartais darbininkui ir tiek sunku išleisti. Bet kad tas ir nebutų sunku, darbininkų neprileisti prie balsavimo vien tik dėl neužmokėjimo keletu dol. būtų perdidelė skriauda. Nors darbininkas kartais nemoka tiesioginių mokesčių (nepiliečiai nemoka jokių mokesčių, išskyrus anglių kasyklų apskričius, kur kompanijos išmokėdamos darbininkams algas atrokoja iš algų mokesčius), bet jie jas užmoka netiesioginiai. Jūs žinot, kad kiekvienas namo savininkas moka tam tikrus mokesčius už savo nuosavybę. Bet jis turi pilną teisę pareikalauti nuo žmogaus, kuris ateina gyventi, tiek randos, kiek jam patinka. Žinoma, kad jis pareikalauja tiek, kad užsimokėtų iškaščiai namo užlaikymo, mokesčiai už tą namą ir da jam pelno lieka. Tokiu būdu darbininkas (darbininkai kone visi gyvena randavotuose namuose), mokėdamas randą, užmoka ir mokesčių už tą namą, kur jis gyvena. Arba vėl, darbininkas perka valgį ar drapanas. Jis perka jas iš krautuvių. Krautuvių savininkai moka tam tikrus mokesčius už savo nuosavybę. Parduodami tavorą atima nuo darbininko tiek, kad užsimokėtų ir patys mokesčiai. Tas pats ir su kitais dalykais: važiavimas geležinkeliu, tramvajum ir tt. Tokiu būdu darbininkai užmoka visus mokesčius, koki tik mokasi. Tas gali but svarbiu darodymu reikalaujant ateiviams visų pilietiškių tiesių be jokio suvaržymo. Nes jie iš pirmos dienos savo atkeliavimo moka panašiai mokesčius. Da daugiau, jie sumoka didesnę pusę visų mokesčių ir palaiko svarbiausias šios šalies pramonės šakas. Štai kokią statistiką paduoda «Bulletin of the Bureau of Labor», No. 75.

Darbininkų skaičius Illinois ir Pensylvanijos valst.

	abelnas darbin. skaičius:	atėjusiai
Illinois valstybėj	» » » »	10.363 4.538
Pensylvanijos valstybėj	gelež. liejyklose	10.991 5.722
» » » »	gel. ir plieno	59.048 30.998
» » » »	blekės dirbtuvėse	2.035 720
» » » »	kietose anglise	91.057 64.152
minkestosios angl. pramonėje:	kur nedirba kokso	67.274 46.335
» » » »	kur dirba kokšą	34.132 28.468

Tik šiose dviejose valstybėse parodyta, kiek dirba atėjusių ir tai tik kai-kuriose pramonės šakose. O mūsų žinome, kad audimų dirbtuvėse ir ant geležinkelių dirba teip pat daugybė atėjusių. Tas pats ir kitose valstybėse. Teip, kad suskaičius visus atėjūnus, atrasime jų gal daugiau, negu čia gimusių amerikiečių. Ir tuos atėjūnus, kurie dirba reikalingiausius ir sunkiausius darbus ir užmoka kone visus Jungt. Valst. mokesčius, atstumti nuo balsavimo dėl kokių ten menkų priežasčių!

3) Reikalavimas, kad pilietis turėtų teisę balsuoti tik pragyvenęs tulą laiką vienoj vietoj, turbut kilo iš baimės,

kad tas pats žmogus nebalsuotų dasyk. nuėjęs į kitą ward'ą (miesto dalį), arba nuvažiuojes į kitą miestą. Arba gal ir tas, kad persikėlęs į naują miestą, nepažinodamas žmonių, gal išrinkt kokį «negerą».

Ta baime gali but tik dabar, nes kapitalistai bijo prileisti žmones prie balsavimo ir stengiasi sumažinti kaip galint balsuotojų skaitlių. Dabar Jungt. Valst. yra balsuotojų apie 13 ar 15 milijonų. Kiekvienuose rinkimuose stoja paprastai trys galingos partijos. Taigi, kad kokia partija įgytų galybę, reikia jai patraukti prie savęs tik 4 ar 5 milijonus balsuotojų. Prie tokio skaitliaus balsuotojų kapitalistiškai partijai nesunku išleisti kokius 4 ar 5 milijonus dolerių. Duos nesusipratusiam balsuotojui 1 dol., tas ir eina balsuoti už ją. Bet dabar ne tiek nereikia išleisti, nes yra ir tokių, kurie ne už pinigų, bet iš principo balsuoja už kapitalistišką partiją, o kiti balsuoja tik už stiklą alaus arba cigarą. Dabar prie kapitalizmo ir geriau, kad mažiau balsuotojų. Jeigu būtų daug balsuotojų, jau kapitalistams but negalima papirkti visų.

Taigi dabar kol nedaug balsuotojų, ir kapitalistai perka juos, tai ir atsiranda baimė iš kovojančių kapitalistiškų partijų, kad tas pats žmogus, dar kartą papirktas, jau priešingos part., neitų antru sykiu balsuoti. Ta baimė išnyktų, jeigu visi suaugę vyrai ir moters, jankiai ir ateiviai balsuotų: tada būtų per brangu papirkti ir žmonės nematydami iš balsavimo biznio, balsuotų pagal savo supratimą.

Kad žmonės gali išrinkti «negerą» žmogų tik dėlto, kad jo nepažįsta, – tai absurdas. Juk ir dabar žmonės balsuoja už nepažįstamus. Žmogus gali buti geras ar blogas, jis padarys tik teip, kaip jo luomos reikalams naudinga. Dabar balsuojama už partijas, o ne už žmones. Dabar tēmijama tik į partijų dorybę, o ne į pavienių ypatų.

Mano tokia nuomonė, kad ateiviai su noru parems tokių užnamą, nes nuo to jie nieko nepralaimės, tik išlaimės. Soc. Party teipgi negali but priešinga, nes ir jai prisidėtų daug pagelbininkų; o eabejonės ji karštai pritaris, bile kova bus pradėta. Amerikos patrijotai gali nebijoti: tas jų «liuosąją» Ameriką nepražudys, tik da labiau pakels. Laikas mums, ateiviams, pradėti kovoti už savo teises. Ta kova vis kada nors turės prasidėti, taigi geriau, jeigu anksčiau.

A. B

Ko «Vienybe Lietuvininku» reikalauja iš «Kovos».

«Vienybės Liet.» N 29 š. m. patilpo šis straipsnelis:

„Atviras laiszkas Redakcijai „Vienybės Lietuvininkų“.

„Vien. Liet.“ N 26 įžanginiame straipsnelyje „Krizio atbalsiai“ sukritikuojama „Katalikas“, „Žvaigždė“ ir kiti Lietuvos laikraščiai, kurie „pusiskubę žmones nurašinti“, kad krizis but jau praėjes, ir prie tų tai laikraščių prilyginta „Kova“ kuri, esą, „rašė įžangiuosius: „Kriziui praėjus“...“

Jeigu jau „Vien. Liet.“ redakcija nuo tulo laiko pradejo užspuldinet ant LSS. organo, tai vienok jai nereikėtų talpinti grynus išmislus ir tuomet niekinti socialistų laikraščių, kuru „Vienybei“ niekuomet nepertejo į kelą. „Kovoje“, netik įžangiuosiuose, bet ir paprastuose straipsniuose ne buvo skelbta, kad krizis jau

praėjo; net tokio straipsnio su antrašiu: „Krizių praėjus“, nebuvo.

Be abejonės, „Vienybės Liet.“ skaitytojas, kuris neskaito „Kovos“, paskaitę kokį „kritiką“, pasakys, kad „Kova“ tai tikra darbininkų suvadžiotoja: krizis da tik prasidėdavo, o ji skelbia, kad jau praėjo.

Vardan teisybės prašome šį laisvą patalpinti savo laikrastyje ir malonėtume, kad šis antrą kartą bandytas „Kovos“ su „Žvaigžde“ suliginimas būtų paskutinis „Vienybėje Liet.“

„Kovos“ Redakcija.

Jei netalpintumėt, malonėkit sugrąžinti atgal.

Tik reikia pasigerėti, kad redakcija „Vienybės Liet.“ patalpino tą trumpą kritiką, patalpino viską, ką tik „Kovos“ redakcija jau parašė, net tą po straipsneliu pasargą: „Jei netalpintumėt, malonėkit sugrąžinti atgal“, nors tai aišku, kad ta nebuvo paskirta patalpinimui. Pažiūrėsim tat, kaip ji kritikuoja „Kovą“, ar visą jos nuomonę parodo savo skaitytojams, ar nepraleidžia kartais tos nuomonės branduolį, o ima tik tuos žodžius, kuriais tikisi savo pasielgimą išteisinti, paverčiant „Kovą“ ištikro į nerimtą darbininkų-socijalistų laikraštį, klaidinantį savo skaitytojus.

Po tuo straipsneliu patilpo „V.L.“ redakcijos „pastaba“ (vargiai gali pavadinti „pastaba“, kadangi tris sykius ilgesnė už patį straipsnį!). Tenai „V.L.“ redakcija jau kritikuoja ne „Kovą“, bet tik jos „sądarbininką p. Baltrušaitį“. „Kovos“ redakcijai to tik-tai tereikėjo. Tegul nurodo klaidingumą tegul kaltina vieną ypatą, o ne laikraštį-organą didelės politiškos organizacijos, nes — aš manau, — sykiu su to organo apkaltinimu esti apkaltinta ir visa organizacija, ypač dėlto, kad nieks iš jos — kaip reikia manyt iš tosios „V.L.“ kritikos, — iki šiam laikui neatitaisė to „sądarbininko“ klaidų. Kadangi „V.L.“ redakcija dabar jau „kritikuoja“ mane, o ne „Kovą“, tai aš jai ir atsakysiu jau ne „Kovos“, o tik savo vardu. Prie to gailinuosi, kad mane kritikuoja ne „V.L.“ „sądarbininkas“, o tik jos redakcija, nes už vieną ypatą, — šiame atvejyje už d r a u g a Širvydą, kurs „V.L.“ redakcijos vardu rašo „p o n u i Baltrušaičiui“, — turiu kritikuoti laikraštį „Vienybė L.“ t.y. ne tiek jo redaktorių, kiek išleistojus, nors pastariejie, žinau, anaipatol nebuvo ir nėra socijalistų užpuolikais.

„Vienybė Liet.“ minėtoji pastaboj paima iš „K.“ N 44 pereinamųjų metų straipsnio „Apie krizio sustabdymą“ šiuos punktus:

„Bet šiuo tarpu krizis, kurs pirmiausiai grėsė ne pačiai pramonėi, o bankoms pramonės meklėjams arba piniginiams kapitalistams, — būk dėlto, kad daug grynų pinigų atplaukė iš Europos, — t a s k r i z i s i š t i k r u j ų p r a e j o“. (Tuos žodžius „V.L.“ pabrūkia). „Taip rašė p. Baltrušaitis — toliau sako „V.L.“: — Tuotarpu piniginis krizis anaipatol nepraejo nė tuomet, nė lengvesnis tapo dabar, nes dėlei kapitalo stokos kas savaitė bankrutina iki 700 firmų Amerikoje ir užsidaro antros eilės pabirkų... dėlei pinigų stokos. (Pabrūkta „V.L.“). — „Toliau ir p. B. išnaudo ten pat rašė: „Dabar grėsiantis krizis matomai apsisistoj. Tuotarpu kas sekė atsitikimus nuo pat sugriuvimo „Knickerbrocker“, matė, kad krizis diena iš dienos ėjo sunkyn ir sunkyn.“

„Kas seka atsitikimus“, tas matys kaip gudriai „Vienybė Liet.“ praleidžia tikrąją mano nuomonę: mano straipsnyje, po pirmos ištrankos tuojaus pasakytą: „Bankos jau vėl pradeda paprastai veikti, depozitorių (pasidedančiųjų į bankus pinigų) užsitikėjimas jomis vėl atsinaujino ir jie nebijoj padėti savo pinigų. — Bet krizis visai praeiti negali, jį gali sustabdyti lig kuriam laikui. O, kaip „Vienybė“ seka atsitikimus... Kas gi gali užginčyti, kad iš pradžių buvo tik piniginė panika arba išgąstis, o ne pramonės krizis. Tada da neišaiškinta tos „panikos“ priežastys, dabar išsiaiškino, kad svarbiausia jos priežastis tai — negirdėta piniguočių spekuliacija: pramonė pirmąjį mėnesį ėjo kaip ėjus, darbai nestojoj, o jau baimė apėmė visas bankas ir žmonės, pasidėję jose sutaupytus centus, šoko per smertį juos atsiimti. Neilgai laukiant valdžia padėjo į bankas kelias dešimtis milijonų ir tuomi užtikrino žmones, kad jos negrius ir jų pinigai nežus; pinigų nė neišduodavo bankos, tuojaus pareika-

lavus, tik po 60 dienų ir tai tik per „Clearing House“. Kada aš rašiau straipsnį „Apie krizio sustabdymą“, t.y. pradžioj lapkričio, tada panika arba piniginė viesula ištikro buvo praėjus ir ji toj formoj, toj savo didybėj daugiau neapsireiškė. Bet aš nerašiau, kad p r a m o n ė s krizis praėjo; priešingai jis tik prasidėjo tuojaus, kaip praėjo ta „pinigų viesula — panika“. Pabrikai pradėjo užsidaryt ir dabar užsidaro, ne vien dėl stokos pinigų — kaip „V-bė L.“ tvirtina, bet ypač dėl darbo stokos, dėl rinkų stokos, dėl ordėrių (užsakyimų) stokos. Ne syki aš ėsu pažymėjęs, sekant tuos atsitikimus, kad kompanija, uždarydama savo dirbtuves, išsidalino dividendas, ne visada mažesnes, negu buvo metai atgal, o abelnai pelnas pereinamais metais buvo 5 iais milijonais dolerių didesnis, negu 1906 metais (žr. „Kovos“ N 2 šių metų). Ar iš to galima išvest, kad pabrikų uždarymo priežastis tai vien tik „pinigų stoka“?

Po antrosios mano straipsnio ištraukos: „Dabar grėsiantis krizis matomai apsisistoj“, mano pasakytą: „Kaip ilgai jis stovės, nežinia. Bet, atkartoju, mums yra aiški žinia, kad kriziai abelnai neišvengtini, kaip ir revoliucijos... Šitas krizis gali praeiti, nepadares visuomeniškos ligos, tik tokiose sąlygose, jeigu artimoj ateityj atsidarytų netikėtos rinkos, kas atsitinka tankiausia per karę.“

Taigi tame pačiame „Vienybės“ kritikuojamame straipsnyje aš užginčijau, kad tikrasis krizis nepraejo ir negali praeiti teip greit. Net, rodos, persmarkiai užginčijau, nes sakiau, kad jis tik tada praeitų, jeigu Amerika tuojaus turėtų ir išlaimėtų karę! Karės da nebuvo, reiškia, kad tas, ką aš tada rašiau apie krizio „praėjimą“, buvo teisybė; krizis nepraejo, nes karės da nebuvo! Gal „Vienybė Liet.“, savo kritikoje, atsiminus po septynių mėnesių mano išsireiškimą apie krizio „praėjimą“, išsvajojo, kad per tą laiką jau galėjo karė įvykt, praeiti, o krizis kaip matyt, da nepraejo, tai dėlto mano suklysta!

Bet, jeigu „V.L.“ būtų kritikavus kaip tik tas mano straipsnis pasirodė, tai da būtų galėjus padaryt tokią nuomonės karikatūrą, kokią padarė. Bet jį pabandė tik po keletos mėnesių teip nesumaniai užsispult, nors per tą laiką ne syki buvo mano sukritikuota kiti laikraščiai, kurie skelbė, kad krizis jau praėjęs. Tą rašiau ir tame straipsnyje, ką „V.L.“ kritikuoja, rašiau ir pirmiau (pvz. „K.“ N 43 str. „Krizis praėjo!“) ir paskiau (str. „Amerikos padėjimas eina blogyn“ „K.“ N 50) „V-bė L.“ atsiminė po 8 mėn., kad reikia „Kovą“ sukritikuot sulygint su reakcionierių laikraščiais, k.a. su „Žvaigžde“. Pertai tas „V-bės“ pasielgimas da labiau nesu-prantamas.

Toliau ji užsigina, girdi: „Nelyginom niekuomet „Kovos“ su „Žvaigžde“. Bet paduokim sau: argi tai ne „Žvaigždės“ darbą „Kovos“ sądarbininkai atlieka, koliodami tuos pačius socialistus, tik kitoki programą turinčius... chuliganais (Čia nurodoma tilpės „K.“ N 26 straipsnis „Eserai ir lietuviai eserai“. J.B.) arba perrašinėdami feljetonus iš „Lietuvos“ kur tarp lietuvių revoliucionierių tyčia kurstomi vaidai?“

Tegul „V-bė L.“ neužtaria huliganus, juos prisieis gal ir įvardyt, jei da dris vadintis eserais arba esdekais, ar, ant galo, socialistais. Jei „V-bė“ nori, tai gali būti eserų apginėja ir dagi jų organu, už tai nieks jos nepeiks, bet tegul ji neįdeda į „Kovos“ bendradarbių lupas žodžių, „koliojančius“ „tuos pačius socialistus“, visus eserus. Teipgi būtų jį nuosekli savo pamokinimuose, jeigu į tą teip jai nepatinkamą feljetoną žiūrėtų iš dviejų pusių: tenai aprašomoji ypata kurią „V-bė“ apgina, „koliotis“ moka svarbesniais žodžiais, negu žodis „huliganas“. Gero sutvėrimo advokatu „Vienybė“ statosi...

Priminus apie eserus („socialistus-revoliucionierius“), reikia paaiškint „Vienybei“, kad „Kova“ jų negal gerbti, ypač negal nekritikuoti, jau tik dėl to vieno, kad jie turi „kitoki programą“,

taigi ne «tie pats socialistai». Jei Sąjunga priimtų tą «kitoki» programą, tai, žinoma, ji išsiritų ir tokį redaktorių, kurs laikytųsi tos programos ir «Kova» būtų tokia, kokios «V.L.» nori. Dabar to nėra, ir eserus tegul apgina viena «V.L.», nors ji jų visai nemato gyvuojant, kaip išsitarė tam pačiam num. (peržvalgoje) ir kitur. Esą kova su eserais, tai kova su «vėjiniais malunais». Gal tai ir teisingai, bet «Vienybė» tegul neimanauja, kad vieni vieniją, o kiti skirstą, nes pati jau kelintą sykį bandė suardyt vienybę tarp savęs ir «Kovos». Dabar jau pajuto to kelio keblumą, tai pradėjo kabintis tik prie «Kovos» sądarbininkų». Tame ir apsireiškia jos noras nesutrauktų tos vienybės, kurią netyčia pradėjo teip gadinti. Bereikalo «V.L.» reikalauja iš kitų vienybės, kad ji pati ją gadiną.

J. Baltrušaitis.

Bendrovės «LEIDEJAS» pranešimas.

Kiekvienam teisybės žodžiui dabar sunku. Juo sunkiau jam, jeigu jis eina į prakaito ir vargo žmones. Diena iš dienos reakcija kyla smarkyn, ir plačiosios visuomenės minios kaskart vis mažiau beįsigali ją atremt. Slėgiamos sunkių ir skaudžių rytdienos klausimų, varginamos apnykusios tamsos jos nustoja jieškoti raštuose atsakymo, nustoja užsiimti politikos ir visuomenės gyvenimu. Skaitytojų mažinasi, leidimas laikraščių duoda didelį nuostolį. Jie tegali gyvuoti, susispietus apie juos bureliui žmonių ir medegiškai juos parėmus. Vienas paskui kito jie šaukiasi visuomenės pagalbos, ir jautresnioji šiosios dalis išgirsta jų balsą. Taip įsikūrė bendrovė «Vilniaus Žinioms» leisti, taip susidarė ir «Lietuvos Ukininko» bendrovė. Viena tikrai «Žarija», be paliovos žiebianti plačiose miniose šviesos ir susipratimo ugnį, stačiai ir smarkiai kovojanti su apnykusia reakcija, ji viena ligšiol tevarė darbą savomis išgalėmis.

Bet ir jai pasunko. Visuomenei nepadėjus, kažin ar beštesės ji pati viena pakelti tokį sunkų, ypač dabar tokį svarbų mūsų gyvenime darbą. Šit skaitlinės. Prenumeratorių draug su atskirų numerių pirkėjais ji turi lig 1.700. Išlaidų per 4 paskutinius mėnesius (nuo sausio ligi gegužės mėn.) turėjo 2055 rub. 35 kap., įplaukų gi 1532 rub. 84 kap. — taigi deficito 522 rub. 51 kap. Kadangi kai kurios išlaidos priguli prie praėjusių metų, tai kas mėnuo deficito yra apie 100 rub. Lengvai jis, žinoma sudiltų: 1) daugiau prenumeratos išplatinus, 2) plačiau paleidus atskirų numerių pardavimą ir 3) sugrąžinus emėjų skolas. Toks darbas vienok nelengvas, ne vieno-antro žmogaus atliekamas ir ne viena diena įvykdomas: tik visuomenė, nuolatos ir gyvai prisidėjusi prie jo, tegalės jį pakelti.

Viltis — gerai. Bet ne viltimi gyvenimas eina: ne tuo, kas rytojui žadėta, jis tarpsta, bet tuo, kas šiandien padaryta. Dėlto šiomis dienomis įsikūrusi Vilniuj laikraščiams ir knygoms leisti bendrovė vardu «L e i d ė j a s» nutarė remti «Žariją», ligi ji sustiprėjusi galės pati viena eiti. Bendrovė randa, kad «Žarija» atlieka svarbų visuomenės išliuosavimo darbą, kad ji yra plačiau įleidžiama šaknis gyvenime ir kad visuo-

menei parėmus, ji gali atsistoti ant savų kojų. Tikėdamasi, kad ilgainiui bendrovei pavyks prieiti ir prie tolesniojo savo tikslo — butent duoti rinkinius plačiosioms minioms raštus, — ji tuo tarpu, kiek galėdama, šelpa «Žariją». Ir visus, kuriems rupi plačiųjų minių susipratimas, kurie mato jame vienintelį kelią į geresnę visuomenės ateitį ir supranta, kad «Žarija» nušviečia tą kelią — visus tuos mes kviečiame dėtis prie mūsų bendrovės.

Pilnuoju Bendrovės nariu:

Mikolas Biržiška, Vladas Sirutavyčius.

«Leidėjo» bendrovės įstatymai laikraščiam ir knygoms leisti.

Gegužės 26 d. 1908 m. mes žemiau pasirušiusieji prisiekusiojo advokato pagalbininkas Mikolas Biržiška ir inžinierius-technologas Vladislovas Sirutavyčius įsteigėva šią užsitikėjimo bendrovę:

1. Mudu įsteigiava užsitikėjimo bedrovę vardu «L e i d ė j a s» laikraščiams ir knygoms leisti, spaudinių sandėliams taisyti ir jiems pardavoti.

2. Kaip pilnuoju bendrovės nariu, mudu išvien vedava visus jos reikalus, sprendžiava apie įstojimą ir išstojimą dalininkų ir kartu pasirašova ant visų pasižadėjimų, sutarimų ir dokumentų.

3. Reikalingasis mudviejų reikalams vesti kapitalas susideda iš narių indėlių (pajų); kiekvienas dalininkas, įnešęs nemažiau 25 rublių, turi 1 balsą. Dalininkais gali būti tiek atskiri žmonės, tiek kuopos, kurių nariai susidėję užsimoka indėlių. Kiekvienas dalininkas gauna bendrovės leidinius už pusę kainos. Visi gyvieji bendrovės pinigai laikomi kuriame nors ištikimųjų bankų.

4. Kasmēt, nevėliau kovo 1 d., įvyksta visuotinas bendrovės narių susirinkimas, kuris išklauso bendrovės reikalų ir jos vedėjų veikimo apyskaitą, užtvirtina busimųjų metų sąmatą, renka kontrolierių bendrovės vedėjų veikimui prižiūrėti ir dalininkų reikalams daboti, skirsto pelną ir išriša visus nesusipratimus ir svarbesnius klausimus. Tas pats susirinkimas renka ir naują pilnąjį bendrovės narį, jei katras mudviejų išstotų iš bendrovės, padaro naują sutarimą su nauju bendrovės vedėju.

5. Grynas pelnas, atskaičius iš jo nemažiau ¼ atsargos kapitalui, skirstomas tarp bendrovės narių sulig jų indėliais ir darbu. Nuostoliai, nėsant atsargos kapitalui, atlyginami iš indėlių kapitalo, ir dalininkai, išskyrus mudu, pilnuoju bendrovės nariu, kuriuodu atsako prieš įstatymus už visus bendrovės dalykus, neturi jokios daugiau atsakomybės.

6. Įneštieji bendrovėn pinigai tegali but grąžinami tuomet, kuomet dalykas duos pelną, ir tik tai tiek, kiek galima bus grąžinti iš atsargos kapitalo.

7. Bendrovei gyvuoti laikas neribotas. Jeigu dalykas duotų aiškų nuostolį, tai ar vedėjams nutarus ar didžiumai dalininkų pareikalavus, bendrovės veikimas pasibaigia, ir jos dalykai likviduojami.

8. Likviduojant visas kapitalas skirstomas tarp bendrovės dalyvinkų sulig jų nutarimų.

9. Šio sutarimo vertybė 600 rublių, nes mudu įešėva kiekvienas po 300 rub.

Prisiekusiojo advokato pagalbinkas

Mikolas Biržiška

Inžinierius-technologas

Vladislovas Sirutavyčius.

Toliau seka notaro I.Serdiukovo paliūdimas ir parašas.

Norinti prisidēt prie «LEIDĖJO» bendrovės adrisą pinigams siųsti gali gauti iš «Kovos» redakcijos, prisuntus 2-centę markę.

«Kovos» Red.

Skleiskim apšvieta.

Darbuokimės draugai, kiek katras išgalim, o mūsų darbo vaisiai visuomet atneš geras pasekmes.

Mēs, susipratusių darbininkai socialistai, suprantam kokią didelę vertę turi žmonijoj skaitymas darbininkiškų raštų. Ne tik patys skaitykim, bet platinkim tokią literatūrą kiek galėdami. Žinom, jog Lietuvoje pasiliko mūsų vargo sandraugai; jie ir nori šitą plačiau girdēt apie darbininkų visavietinį judėjimą ir geidžia prisidēt prie to judėjimo, jei ne darbu, tai nors širdies jausmais, nes darbininkų viso pasaulio vienodi reikalai. Kas vieniems sunku, tai ir kitiems. Kiekvienos šalies ar valstijos darbininkai nuosirdžiai trokšta, idant išsiliuosuoti iš po naštos vargų jeigu jie negali, tai prijaučia išsiliuosavimui tos šalies darbininkams, katrų lengvesnis kelias prie to. Ir matant anų judėjimą, juos ir gi apima džiaugsmo spindulys ir paskatina prie energiškesnio darbavimosi. Mēs lietuviai darbininkai ir visi, trokštanti darbininkų išganymo, prisidėkim prie to prakilnaus darbo, kuom kas galim: raštu, žodžiu, aukoms ir pasielgimu.

Neužmirškim, broliai, tos šalies, kur mūsų broliai, gentys, draugai ir pažįstami kenčia nuo caro valdžios. Mēs šelpiam juos kovoje su prispaudėjais pinigais, bet neužmirškim šelpt juos teipgi ir dvasišku penu. Mēs tą dvasišką peną jiems galim pagamint siųsdami darbininkiško turinio laikraščius. Suprantam, jog darbininkai vargsta tik iš priežasties nežinės. Taigi naikinkim tą nežinę kaip įmanydami. Ne sykį randi «Kovoje» rašyta apie darbininkų susipratimą kokiame nors miestelyje, kad laikraščių be veik nē viens neskaito, arba jei skaito, tai tokius, kurie vien tik protą temdo, o naudos skaitytojui neatneša. Iš to matyt, kad daugelis iš mūsų geidžia, idant kuo plačiausiai po darbininkų minę būtų išsiplatinę darbininkiški laikraščiai, o ne teip koki raštpalaidai meluojanti darbininkams į akis. Ypatingai pažvelgkim, kas dabar darosi Lietuvoje. Tenai visoki išgamos platina po žmones niekam netikusius raštus, kur yra giriami visoki svietiški ir dvasiški valdonai. Tveria įvairias draugystes, kurių siekis yra tik apjakint darbininkus, idant jie nesusiprastų ir neprigulēt prie darbininkiškų partijų.

Reakcijai (prispaudimui) visoj Rusijoj viešpataujant, darbininkiški raštai daugiausia uždrausti ir persekiojami. Pakilus mokesčiams kaip ant padarų teip ir ant valgomų daiktų darbininkų vargas pasididina, o jo uždirbti centai teipgi susimazina. Tokiu būdu ir laikraščiai juo sunkiau prienami.

Mēs Amerikoj gyvendami ir priklausydami prie soc. sąjungos, kas savaitė gaunam savo organą «Kovą»; netingėkim perskaite pasiųsti savo draugams į Lietuvą.

Lai plačiausiai skleidžiasi mūsų raštai, lai kiekvieno surūkosioj bakuželėj guli ant stalo laikraštis «Kova», nes tik tenai jo vėta. Tik jame darbininkas atras paguodžiančius jo širdį žodžius. Neįlys į tą stubelę, kurioj bus «Kova», nē joks «Šaltinis», kuris teip gudriai yra platinamas, nē jokia «Žvaigždė» ir kiti jiems panašūs.

Ateis tokiu būdu galas vilkams prisidengusiems avies kailin. Visokius klerikališkus ir buržuaziškai tautiškus laikraščius palaike dabar daugiausiai darbininkai, nors juose cinama prieš darbininkų susipratimą.

Darbininkai privalo platinti savo laikraščius.

P.Puskunigis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Persija. Miestas Tabriz ir didelė dalis šiaurinės Persijos pateko į rankas revoliucionierių, arba tautiečių, kaip jie save vadina. Kareiviai pasiūsti po vadovyste generolo Račin Kabu pabugo didelės įniršusios, bet neapsiginklavusios minios revoliucionierių, ir apleido miestą, palikę visus savo ginklus ir artileriją. Dvasiški ja teipgi sykiu su kareiviais prasišalino. Šacho (persų karaliaus) palocius revoliucionieriai užėmė ir padarė ten savo vyriausiąją kvatierą (headquarters). Tie revoliucionierių laimėjimai padarė daug neramumo ir pačioje sostapilėje Teherane.

Anglija. Anglijos parlamentas perleido bilą, dėl aprūpinimo senų žmonių. Visi žmonės, sulaukę senatvės, gaus nedidelę sumą pinigų, vienok užtektiną pragyvenimui. Aprokuota, kad ant tokių pensijų Anglija kas metas turės išleisti apie \$40,000,000. Balsuojant už bilą balsai šep pasidalino (augštesniamjam rūme): 123 už, 16 prieš.

Turkija. Turkijoje žmonės labai džiaugiasi iš «dovanotosios» konstitucijos ir rengia demonstracijas sultano garbei. Naujas parlamentas susirinks rudenyje; dabar visi rengiasi prie rinkimų. Nors ta konstitucija buvo neva «dovana», bet ištikrųjų ji buvo iškovota teip vadinamųjų Jaunųjų Turkų. Bet abejotina, ar ši konstitucija ilgai bus neiškraipyta. Visgi sultanas da yra pilnas šalies valdonas, o revoliucionieriai, kaip girdēt, pradeda jau skirstytis į visokias grupas: vieni nori elgtis kaip konstitucija sako, o kiti jau teip toli nueina, kad žada Palestiną pavesti žydams, ir abelnai duoti pilniausią autonomiją visoms tautoms, Turkijoj gyvenančioms.

Naujausios žinios iš Turkijos praneša, kad tarp sultano ir Jaunųjų Turkų kilo nesusipratimai: sultanas noris pasisavinti teisę paskirti karės ir laivynės ministerį. Tokios teisės dovanotoji konstitucija jam nesuteikia. Gal būt, kad dėlei tokių nesusipratimų 5 rugp. sultaną bandė nudurti vienas jo paties rūmų viršininkas.

Rusija. 26 birž. Prancūzijos prezidentas nuvyko į Revelį, kur matėsi su caru. Abudu laikė kalbas ir aiškino didelį draugiškumą abiejų viešpatysčių. Spėjama, kad tapo padaryta kokia paslaptinė sutartis.

IŠ PARTIJU GYVENIMO.

Amerikoj gyvuojanti neva partija, vad. «Nepriklausomoji Lyga» («Independence League») dabar vadovaujama žinomo rašytojus Lawsono (teipgi Hearsto). Nėra juokingesnių kovotojų, kaip tie «nepriklausomieji». Kovoja prieš trustus, smarkiai šoka ant republikonų ir demokratų partijų; į prezidentus pastatė T. L.

Hisagen ir į vice-prezidentus John Temple Graves. Jie savo kritikomis gauna pritarimą ir nuo dangelio socialistų, kurie, žinoma, netur praktikos ir nemoka pažinti veidmainius suvadžiotojus.

Silezijoje, Freiwaldau apskrityje, rinkimuose į parlamentą liko si išrinktas drg. Mueller. Tai yra aštuonias dešimtis aštuontas socialistas pasiuntinys Austrijos parlamente. Žmonių susipratimas kyla ir pergalė artinasi.

Suomijoje (Finlandijoje) socializmas pastebėtinai auga. Paskutiniuose rinkimuose į parlamentą, kurį caras buvo išvaikęs iš prielasties kad ten buvo 82 socialistai pasiuntiniai. Socialistų partija pasirodė esanti tvirčiausia partija visame krašte, nes gavo 231,072 balsus. Sekanti partija yra senųjų finų su 156,805 balsais, toliau seka jaunieji finai su 82,760 ir švedai su 80,048 balsais. Memama yra jog caras ir dabartinį parlamentą, kuriame yra 84 socialistai, išvaikys ir nebdaleis žmonėms rinkti savo atstovų, nes mato jog ten žmonės yra susipratę, o tas carui — kaip šun bizunas.

Kuboj socializmas pradeda nepaprastu greitumu plėtoties. Dar ką tik metai sukako, kaip ten susitvėrė socialistų organizacija iš 8 sąnarių. Dabar organizacijoje yra suvirš 4000, — organas, tik du mėnesiu senas, tur skaitytųjų suvirš 5000.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Maištas priešais Gompersą. New Yorke sukilo ar 31 unija prieš Amerikos Darbininkų Federacijos prezidento Gomperso padavimą, kad darbininkai ateinančiuos rinkimuose paremtų Bryaną, Demokratų Partijos kandidatą į Amer. prezidentus. Aną sereidą Harleml salėje buvo 31 nos unijos atstovų susirinkimas, kame tartasi sutvert naują centrališką unijų susirišimą, kuris nepriims jokių įsakymų iš Washingtono. Susirinkimas nutarė laikyti slapybėj dalyvaujančių tame judėjime žmonių, kol tokia sąjunga nebus suverta.

SANJUNGOS REIKALAI.

Antras atsišaukimas į sąjungiečių protą.

Gal ir keistas tai būtų mano šis atsišaukimas-pranešimas, — keistas tuom, kad jis tilpsta sykiu su «Kovos» redaktoriaus atsišaukimu, bet prie to privertė aplinkybės, kurios sukasi skrajoja apie mūsų Sąjungą juodu debesiu. Būdamas Sąjungos draugu ir atsidavęs jai iki paskutinių esmu priverstas šį atsišaukimą paduoti, kad užbaigt nereikalingą ir pavojingą mūsų Sąjungai komedią, lošiamą per mūsų nusamdytus aktorius.

Šiuomi reikalauju, kaipo lygus redaktoriui Sąjungos draugas, būdamas kaip ir jis aukščiausiose Sąjungos įstaigose, teipgi turintis lygias tiesas ant organo, kad šie mano keli žodžiai (daug trumpiaus už redaktoriaus) būtų patalpinti sykiu su redaktoriaus straipsniu. Ir teipgi šiuomi straipsniu atšaukiu kitus straipsnius, kurie priduoti «Kovai» atspauzdinimui, bet ikišiol netilpo, kur dar bandžiau atsakinėti ant užsipuldinėjimų. Dabar persitikrinau, kad tai būtų ant tuščio.

Taigi vietoj rašinėjimo polemikų kreipiuosi į Sąjungos draugus, kad kuo-greičiausia paskirtų trečiųjų teisimą, kurio pareiga būtų užbaigti šią komedią. Ji buvo nepavojinga komedija, kol draugai norėjo nužeminti draugus idėjos prasižengimais. Dabar pamatė, kad idėjas apkaltinant, reik savo idėjas parodyti, rado tą kelią neprivesiančiu prie tikslo, todėl griebėsi kito įrankio. Užmetama man kriminališkos kaltės. «Lietuvos» 30 N. korespondentas rašo, kad VII rajono konferencijoje buvę kalbėta, kad aš padėgiau redakeiją Susivažiavimo laike ir sudeginau sekretoriaus knygas ir 150 dol. Kada centro sekretoriaus pareikalavau, kad jis atsišauktų apie tąjį dalyką, kaipo tikrai žinodamas tajį incidentą, jis griežtai atsisakė tą daryti. Tas parodo, kad jam malonu, jeigu aš būsiu apkaltintas tame. To perdaug. Dar gi nekuriuos kuopos savo susirinkimus užmena, kad aš būdamas zecerium, galiu daug nuostolių Sąjungai padaryti... ir tuomi reikalauja greito manęs pašalinimo.

Užtenka. Atsišaukiu į Sąjungos draugus, kad jie neleistų brangaus laiko ant perleidimo referendumo. Aš palikau savo sveikatą, kovodamas už sąjungos gerovę, todėl dėl josios gerovės nenoriu, kad draugai nariai pašvestų daug laiko apkalbėjimui vienos menkos ypatos. Lai tą draugai pašvenčia labiaus naudingesniam darbui. Dėl josios gerovės aš pats apleisiu Sąjungą. Tik draugai! Aš nenoriu jos apleist būdamas kriminalistu! Taigi reikalauju greičiausiai trečiųjų teismo, kad išrištų tas begėdiškai užmestas visas man kaltybes. Aš noriu ją apleist, padavęs jos nariams ranką, kaipo dirbusiems su manim sykiu, ypatingai tiems, kurie nebijojo erškėčiuoto kelio, ir nukentėjo daug paniekimų už teisybę nuotų pačių Sąjungos draugų! Aš apleisiu Sąjungą dėlto, kad atgauti spėkas, ir vėla darbuotis — padėti jums draugai, nors toli esant.

Prie redakeijos aš jau negalėsiu dirbti, kadangi nieks negal atsakyti už nepaliečiamybę mano ypatos. Turite draugai, suprast, kaip gal būt ramu gyvent ten, kur tave kožname žingsnyje persekioja ir jieško visokių priekabių, kad nužemint, — nužemint intelektiškai.

Taigi, tikiuosi, kad Sąjungos draugai nieko neturės prieš tai, kad aš dar dirbsiu iki tol, kol surengsiu savę kelionę, ir kol perduosiu visas knygas, t.y. viską tą ką turėjau prie savęs būdamas keliose Sąjungos tarnystėse.

Spauzdamas visų idėjos draugų, prispaustų ir tikrai suprantančių prispaudimą šiandieninio surėdymo, — rankas, atsišaukiu į jūsų protą. Tegul neužviešpatauja ant jūsų jos dvasios pavergimas, nenešiotkite vardo socialisto, bet būkite socialistais ir tada jūsų idėjos darbas nesutrupės nė į kiekiausias skalas, ir nebaidys šešėliai, — manijakų sulipdyti — griuvimn, kaip kad buvo daroma iki šiol. Paskutiniai mano žodžiai į jus: Aš esu jūsų draugas!

«Kovos» redaktorių gi meldžiu patalpinti šį mano straipsnelį į tą numerį «Kovos», į kurį tilps jo straipsnis — atsišaukimas į Sąjungiečių protą — kurį aš, būdamas zecerium, dabar statau.

Su socialistiškais linkėjimais Sąjungos draugams

Narys V.K-to nuo II rajono ir «Kovos» zeceris

Jul. 31 1908. Philadelphia, Pa.

A. Bernotas.

Autoriaus «reikalavimas» patalpinti tą raštą į pereiną num. neišsipildė, nes pervėlai (pėtn. po piet) buvo pridotas, kuomet ypač «reikalauti» negali joks rašytojas, ne tik «lygus» su redaktorium, bet ir «aukštesnis» už jį.

Red.

Labiau prie tvarkos.

Veikiamojo Komiteto susivažiavimas 1 d. kovo, regis pastumėjo V.K. prie veikimo ir iš jo išdirbtų veiksmrodžių, tilpusių «Kovos» N 13 matėsi, kad veikimas pradėtas. Bėgyje 6 mėnesių maniau, kad tikrai pradėsime veikti, pagal išdirbtus mūsų veiksmrodžius, ir darbas bus tikrai progresyviškas, bet mano laukimas ir norai neišsipildė, ir neišsipildo nė šiandien. Todėl, matydamas tą visą, noriu čia atkreipti atydą kuopų ir visų LSS. draugų, kad kuopos paduodamos įnešimus, ką nors tariančios Sąjungos labui, norėdamos, kad jų įnešimas būtų įkūnytas sąjungoj, turi pažymėti siūzdamos sąj. sekretoriui, kad leistų tai per V. K. referendum; prie tam reikia paduoti aiškius klausimo motyvus, ant ko būtų galima remtis, balsuojant tą įnešimą. Sąjungos sekr. būtinai turi turėti artimesnius susinešimus ir žinias su V. K., negu lig šiolei turėjo. Visas darbas ir žinios plaukia per P. K-tą, o mus paliko užpakalyje, bežinių, be dalyvavimo ir sprendimo tų klausimų, kurie mums priguli, spręsti; (čia nenoriu P. K. kryvūlės atkartoti, todėl draugai tegul pažiūri į jo nubalsuotai kryvūles ir te sprendžia patys, kam kas priguli, t.y. kuriam komitetui). P. K. turi išsidirbti savo veiksmrodį ir žinoti, kas ir kur jam reikia veikti, ne taip, kaip dabar yra daroma: «viskas mums, viskas per mus» — tas yra ne socialistiškai.

Per 6 mėnesius per V. K. perėjo 7 nios kryvūlės ir visos buvo taip silpnais klausimais, kad net tulas sekretorius į organą netalpinė, nes matėsi, kad be vertės ir neturi svarbos, kurios pačios per save turėjo nupulti. O visas svarbesnius klausimus sprendė P. K., kurios tik buvo arčiau su Sąjungos reikalais surištos. Taip veikiant, išeina tas, kad V. K. neturi ką veikti ir nėra reikalingas, bet ar taip? Ne! Mūsų turime labiau susitvarkyti su tuomi dalyku, turime nutarimus bei reikalavimus duoti V. K.-tui, o jis turi juos spręsti. Pildomas Komitetas turi išpildyti nuveiktus V. K., t.y. nubalsuotus reikalus, surastus kuopų. Tik tokiu būdu mūsų turė-

sime visi savo veikimus ir plačią demokratišką savyvaldą, o ne individuališką, kurios mes visi nemylime, bet užlaikome per neapsižiūrėjimą ir betvarkę. Sąjungos sekretorius V. K. to referendumus turi vesti pagal išdirbtus veiksmrodžius, paragrafą 5-tą (žiūrėk N 13 «Kovos»). V. K. nariai ir gi privalome labiau tēmyti ir veikti negu lig šioliai veikėme; turime tvarkytis patys labiau tarpe savęs, kad žinotume kuom esame ir ką veikiamo.

Rajonai privalo išrinkti greitai laiku į vietą išstojusių iš V.K. narių; štai V rajono A. Antonovas jau daugiau du mėnesiai, kaip laikraščiai praneša kad išėjo aplink svieta, o jis ir dabar yra nariu V. K. ir antrašas vis tebestovi, kuomi gali daugelį klaidų padaryti siunčiant kryvūles. Iš to matosi, kad mes V. K. nariai nesirūpiname tvarkytis, rajonai ir gi tuomi nesirūpina bet užsiima sprendavimu nepažįstamų sau ypatų, kurių nutarimus perskaičius reikia paraudonuoti iš gėdos ir apgailestauti jų nesusipratimą (tą yra padaręs VII rajonas 2 konferencijoje «Kovos» N 30) V. K. sekretorius (susinešimo centras) neturi priimti V. K. balsavimo rezultata; tą turi priimti Sąjungos sekretorius, tai yra ne pagal mūsų veiksmrodžius. Nariai V. K. turi pratintis išreikšti aiškiai nuomonę ir balsavimą taip, kad būtų: už, ar prieš.

Draugai stenkimės kuo labiausia susitvarkyti, nes žinot, kad tvarka yra vienas iš geriausių daiktų. Betvarkė gimdo neužsitikėjimą, barnius, ypatiškus ir puldo žemyn organizaciją. Tą tvarka prašalina; todėl pasišveskime tvarkai, o ji išgelbės mus nuo daugelio vaidų ir nesusipratimų.

V. K. I Rajono narys *K. Liutkus.*

Atsišaukimas į visas LSS. kuopas ir pavienius.

Draugai ir draugės! Šaukiame mūsų visus prie atydos reikaluose Sąjungos, nes mūsų kiekvieno, prie jos priklausančio, yra privalumas tuomi rūpintis. Ištikro yra apgailėtina daiktu, kad mūsų

Lietuvos dvarininko eimanavimas.

Monologas.

Parašė *S. Strazdas.*

Oi oi oi... Ištvirko baisiai šią gadynę ta pasaulė, pasileido visiškai tie «chamai» muzikai. Pavirto, pane, visi į «balvonus». Nebenori klausyti ponų, nė valdžios. Gir di, kam mums tos valdžios, ar kad ji mus plėštų... Mūsų, gir di, galim išsirikti savo valdžią, kuri mus nutarimus pildytų. Cha! cha! cha! Nutarimus. Argi ir chamai gali ką išmanyti apie nutarimus?... Klopai, brodiagos... Nutarimai jiems užėjo galvon. O kasgi tuos laukus ars? Gal jie mislija, kad aš už juos eisiu paskui arklio uodegą? Ne! Niekados to nesulauks jie!... Nususėliai, mat dar, vadinasi, jiems neužtenk paėdus žalių barščių, paskui arklą valkio ties. Tai ir užsimanė kokių ten nutarimų. Palaukit! Išdulkės jums visi jų nutarimai, kaip pavarysiu, pane, iš darbo... Mat brodiagos, kad lig šiol prikimsdavo pilvą duona, tai nebežino ką bedaryti. Atein, pane, koks velnio vaikas — socialistas, pasako: «streikuokit», jie ir streikuoja. Meta, pane, darbą. Ir lyg ko-

kie graipai vaikštinėja rankas į kišenių susikišę. Paklausk jų, pane, kodėl nein į darbą, tai žiūrėk — prie tavęs ir pribėga koks velnio vaikas, ilgaplaukis socialistas. Ir atsistojęs, ima, pane, ževernot. Girdi, mums algos permažos, mūsų negalim dirbti už tokias algas; nes mūsų mirštam badu, daugiau, girdi, mūsų reikalaujam: kad mūsų moteris paliuosnotum nuo dienų, nes jos ir po namus turį į valias darbo. Ir daug da panašiais žodžiais los... A, tie prakeikti nenaudėliai! Kaip juos ir šventa žemė nešioja?... (vaikštinėja po kambarį) Turbut jau juos pats Liucipierius atsiuntė?... Žiūrėk, pasiėmęs gazietą, ir randi: vienoj vietoj tiek pakarta, kitur tiek sušaudyta tų buntovėikų. Bet jų vis yra ir yra! Velniai žino, iškur jų ir randasi?... Turbut tiesa, kaip sakė man anądien mūsų guodotinas prabaščius, kad, girdi, valdžia dar permenkai baudžia tuos biaurybes buntovėikus. Aš jam, pane, ir vieriju. Žiūrėk, napšiklad, dabar: suima valdžia kokį velnio vaiką ilgaplaukį, na, ir kur jį padeda? Pirmiausia tuoj ant kartuvių, arba sušaudo. O mažiau prasikaltusį išstremia į Sibirą. Na, o kokia nauda iš to valdžiai? Tik sugadina kelias virves ir ne vieną kulka dėl tų brodiagų. Bet, ot, kaip papasakoja mūsų prabaščius, — duok dieve jam sveikatą, — kaip proseniai elgėsi su tokiais nenuoramoms, penkioliktam ir septynioliktam šimtmetyj, kol dar gyvavus garbinga inkvizicija. Tai net

nekurie draugai tapė ahipnatizuoti ar apsėsti vaidų dvasių ir dabar jie nerimsta be intrigų ir vaidų. Šitos nelaimės ištiktai tapė «draugai» A. Bernotas, A. Žagaras ir kiti jų artimesni sėbrai. Męs su pasigailėjimu temyjome ilgą laiką į minėtų draugų darbus ir laukėme jų pasitaisant, bet laukimas veltus: jie nesitaiso. Ilgiau laukti netenkame kantrybės. Jau mums nusibodo skaityti «Kovoje» šiukšles Bernoto vaidų. Męs laikydami susirikimus liepos 11 ir 19 d. galutinai apsvartėme vaidais sergančius ligonius ir nutarėme kaip nors surasti jiems vaistus, ir ligą prašalinti iš tarpo Sąjungos draugų umiausiam laike kad neužsikrėtų panašios ligos bakterijoms ir kiti mūsų draugai. Vaidų kėlikai A. Bernotas ir Jonaitis turi būt umiausiam laike prašalinti iš «Kovos» redakcijos; «Kovos» administratorius į jų vietas turi surasti kitus zecerius. Negal ypatos dirbti tam pačiam darbe, kurio jos neapkenčia ir būna priešais. Jeigu ir prašalinti nepasitaisytų, tuomet juos prašalinti ir iš Sąjungos drauge su A. Žagaru. Tegul jie sau tveria «revoliucionierių» organizacijas, arba važiuoja į Tilžę... paveikslų spausti. Męs prašalinę 2-3 intrigantus, kur kas daugiau laimėsime, negu, kad juos laikysime Sąjungoj. Męs matome, kad taip ilgai būt negali: «Kova» užteršta vien tik polemikoms besibarančiųjų, vietoje tilpti naudingiems straipsniam, skaitome šiukšles. Dabar yra rinkimų metas, laikas teip labai svarbus, reikėtų, kad «K.» lapai būtų pripildyti politiškos agitacijos straipsneliais išrodančiais, kas yra mūsų darbininkų priešas, o kas draugas, kad skaitytojas atvertęs lapus, rastų ką nors naudingo, pamokinančio, o ne dėl Bernoto bei Žagaro keliamus plepalus. Draugai! Padarykime nors sykį vaidams galą. Nenorime daugiau «Kovoje» barnių matyti, tegul jie nebus talpinami. Kas nenor drauge su mumis eiti prie mūsų tikslų ir kovoti už žmonišką tiesas, tie teišėina iš mūsų tarpo ir tegul mus daugiau nedemoralizuoja. Aiškiai matome, kad tiems draugams ne socializmo principai, ne darbininkų gerovė rūpi, vien ypatiškas, garbės troškimas, pasirodymas, kas «aš». Bet męs esame męs! Už tai mums turi rūpėti lygiai visų nuskriaustųjų reikalai. O tie, kurie kaujasi vien tik už savo «aš», tie ne mūsų draugai,

malonu ir klausytis, kaip jie tais laikais narsiai kariavę su nenuoramoms. Pirmiausia maištininkams nupiaustydavę nosis, ausis, išbadydavę akis, ištraukydavę liežuvius, o paskui sudegindavę ant laužo, kaip meitėlius. Ot, pane, tada tai buvo bausmė! Ne tokia kaip dabar... Užtai dar ir šiandien kai kuriose knygose puikiai rašo apie inkviziciją. Inkvizicija, inkvizicija! Penkiolikto-septyniolikto šimtmečio inkvizicija! Oh, kaip man linksmu atminti apie tuos narsius darbus. Net seilė varva pamislijus apie tuos laikus... O, kad šiandien teip būtų! Tai nemandravotų tie velnio vaikai ilgaplaukiai. Nebenorėtų, pane, apsilikę chamiška rudine eiti buntavoti tų tamsių klopų, darbininkų. Visur but ramu... Nebereikalautų tada tie klopai, kad jiems algos pridėčia arba tas jų tingines pačias nuo dienų paliuosuočia. Nes bijotų, kad ir jiems nosis nenupiaustytų... O tada, pane, tai mums būtų gadyuė! Bet kaip tą reik įvykdyti?... (Vaikštinėja valandėlę užsimąstęs ir linksmi pašoka): O-o, štai atėjo man gera mislis į galvą: imsiu ir parašysiu pas kelis savo draugus apie tai. Męs sušauksime visų Lietuvos dvarininkų susivažiavimą! Parašysim rezoliuciją ir nusiųsime ją batiušškai carui ir mūsų geriamam ponui Stolypinui. Rezoliuciją parašysim tokią:

Męs, Lietuvos dvarininkai savo susivažiavime, kaip tikri tėvynės sunų, svarstėme šiuos svarbius klausymus...

ir jie negal būti mūsų draugais. Dėlto atsikratykime mūsų nuo jų! Kas kart vis labiau aikštėn iškyla, kad aukščiau minėti intrigantai nori sugriauti dabartinę Sąjungą: sako, šita tur griūti, girdi, kaip męs naują sutversime (ar tik ne «social-revoliucionierių organizaciją»), tai gyvuos ant visados. Ne, ponai intrigantai, teip nebus kaip jūs sau manote. Visada žmones už nosų nevadžiosite. Męs ir pats be jų pataikysime savo reikalus vesti. Jeigu šita sąjunga pirtų, jau jūs kitos nesitikėkite sutverti ir liktis mūsų vadovais. Męs dabartinę Sąjungą mylime ir gerbiame, už tai męs ją ir ant toliaus palaikysime, kad ir paskutinius centus ant jos aukuro atiduosime. Tik, meldžiami, eikite greičiau šalin su vaidais iš mūsų tarpo. Nors visuomet dėjome centus palaikymui ir tvėrimui mūsų numylėtos Sąjungos kada geresni laikai buvo, bet ir dabar, viešint krizui, mažindami sau duonos kąsnį, o bet aukaujame «K.» fondan bent \$10 ir ateityj aukausime, kada tik galėsime. Kviečiame ir kitus draugus gelbėti mūsų Sąjungos ir garbingo laikraščio «Kovos» ir saugotis nuo intrigantų.

Vardan 29-tos LSS. kuopos

Vincas Černauskas, K. Eidukaitis, Jonas Žvingila.

Springfield, Ill.

Aple «Kovos» būvj.

Clevelando, Ohio, LSS. 3-čia kuopa liepos 12 d. turėjo susirinkimą, kame kilus klausimui apie «Kovos» laidotuves, vienbalsiai nutarėm nedaleist mirties prie «Kovos» išto, bet atsišaukti į visus draugus Sąjungos, kad būt mokėta prenumerata už «Kovą» iš liuso noro bent šiuose metuose. Draugai ir draugės, neapleiskime «Kovos» pačios jaunystėj esančios, kuri vos pražydo, kaip lėlija dėl tavęs, vargingas darbininke ir negeisk jos susitraukimo — sumažėjimo kadangi ir teip «Kova» nedidelė. Brangus viso svieto penėtojai, proletare jeigu įstengi penėti savo skriaudikus visam

Kokius čia klausimus... A-a. Pirmas: Kaip pakelti nu-puolusių įtekmę mūsų tėvynės svetimuose kraštuose,

2-ras: Kokius naujus teismus įvesti baidymui maištininkų socialistų. Ant galo kaip nuraminti tuos tamsius chamus muzikus, kurie tų maištininkų prikalbėti, pradėd statyti ragus prieš ponus ir prieš valdžią.

Ir atradome štai ką reikalingu:

1) Išvaryti visus užsienio laikraščių korespondentus, nes jie neteisę rašo apie mus; 2) išpauti visus žydus Rusijoje, nes yra baisiausi priešai ir maištininkai. O išpiovus juos, jų turtą konfiskuoti. Daugiau pranešti telegramais į užsienius, kad Rusijoje viešpatauja baisi žydų cholera, nuo kurios baigia mirti visi žydai... Ir pranešti kad vyriausybė pasiuntusi pulkus daktarų gelbėti nelaimingus žydus; 3) Įvesti dabartinių karės laukų teismų vietoje, nosių, ausų piaustymo, akių badymo ir liežuvių traukimo teismus. O toliau piaustyti nosis ir traukyti liežuvius buntovėčikam socialistam; 4) Įtaisyti visur beržo košės virtuves, kad reikalui prisiejęs but kuo muzikus papenėti. O jei to dar jiems neužteks, tai tada pradėt piaustyt ir jiems nosis, ir traukyt liežuvius. Ant galo pranešti į visus kraštus, kad Rusijoje viešpatauja ramumas ir visi užganėdyti... Tokiu budu svetimtaučiai

sviete esančius, tai nors kartą papenėk išalkusią savo motiną «Kovą» per kurios tarpininkystę gali išreikšti svietui savo mintis pasidalinti žinioms su saviškiais apie savo vargingą gyvenimą.

Stokime drąsiai už «Kovos» būvį kad ji ne tik nebūt sumažinta, bet netolimoj ateityje galėtų būt dukart padidinta, tada patilptų tavo visi širdies išsireikškimai ko dabar negalimas utalpinti. Ypačiškumus palikime nuošaliai nemaišykime su Sąjungos bendrais reikalais, o tada pamatys mūsų priešai, kad mokame apginti savo reikalus ir tai praktišku būdu. Lai gyvuoja ir auga mūsų «Kova»! Lai gyvuoja socializmas danguj, ant žemės ir ant kiekvienos vietos.

Vardan 3-čios kp. LSS.
protokolų rašt. *Ig. Lapinskas.*

Komisijos padarytos klaidos LSS. centro atskaitoj.

«Kovos» N 31 patilpo galutinė atskaita komisijos iš peržiūrėjimo LSS. centro knygų laike IV Susivažiavimo, kur yra padaryta stambi klaida su skriauda iš mano pusės. Laike susivažiavimo nebuvo progos pertikrinti atskaitą, todėl dabar turiu parodyti, kame yra klaidos ant kurių aš nesutinku.

Komisija peržiūrdama knygas ir išmokėjimo bilas, atrado išmokėtas, o tik per klaidą nepakvituotas, ant šios sumos pereitų metų:

«Kovos» N 37	spauštuvės įrankių	3.77
„ „ 42	„ „	5.70
„ „ 46	kelionei Konstitucijos Komisijai	9.00
„ „ 49	spauštuvės įrankiai	5.82
„ „ 50	pečius ir paipos	4.49

Viso 28.78

Atskaitoj N 10 abelnas išdas:

Literatūros fonde parodyta 9.17, turi būti teip kaip «Kovos» N 18 5.17. Čia komisijos priskaityta tie 4 dol., kuriuos Wilmerdingo kuopai reikėjo sugrąžinti (žiūr. «Kovos» N 1 šių metų. Klaida ant 4.00; pridedant prie 28.78, viso 32.78).

patikės mums ir pradės vėl garbinti šventą Rosiją.

Pasirašo: Jūsų Didenybės tikri tarnai ir bičiuliai Lietuvos dvarininkai.

Ir be abejonės caras priims tą mūsų rezoliuciją. O Stolypinas nusinešęs perskaitys Dumos atstovams. Na, ir kad plos tai plos rankoms tie dešinieji, ir tikrai šauks: «Tegyvuojate Lietuvos dvarininkai! Priimt jų rezoliuciją! Išvaryti visus užrubežio laikraščių korespondentus! Išpiaut žydus, išpiaut juos i Lietuvos dvarininkų sumanytus teismus maištininkams! Įpaisyti visur beržo košės virtuves!... Bravo, bravo! Lietuvos dvarininkams!...»

Na, ir priims duma tą mūsų sumanymą. O kairieji ir nuleis nosis... Nes jų dabartinėj Dumoj mažai tėra... (Vaikštinėja neramiai po kambarį). Oh, kad tik greičiau prieitų ta valanda, kada mes galėsime atsisteisti tiems buntovėikams. Tikrai! Aš vienas tada ištraukysiu liežuvius tiems velnio vaikams. Visiems! Pazintų, tada jie kas aš... Bet tikrai jie to ir susilauks. Ateis atkeršijimo valanda, ateis. Ir tada nebus jiems dovanota. Ne!...

Komisijos Narys drg. Račkauskas savo priedaše atima 16.40. Šita klaida yra pataisyta «Kovos» N 26 .08 m., N 1 08 ir N 19 08. Tokiu būdu tą pačią sumą išima iš abelno išdo antru kartu.

Aš visiems komisijos nariams privatiškai pranešiau, bet nieko neatsakė. Todėl dabar viešai prašau komisijos pataisyti šitą klaidą ant \$32.78. Jeigu komisija nesutiks ant to, tai aš reikalau siu paskirti kitą komisiją antru kartu peržiūrėti knygas.

Buvęs is LSS. sekretorius

P. Dubickas.

Literatūros Komiteto kryvulė.

Kaip jau seniau «Kovoje» buvo apskelbta, artistas M. Petraus kas užbaigė rengti naujas revoliucijos dainas su gaidomis ir rankraščių pridavė Literatūros K-tui. Bet kadangi tų dainų atspaudinimas reikalauja pinigų, o jų mūsų išde yra mažai, tai leidimą pasiėmė ant savęs drangai brooklyniečiai, kurie ir išleis viršminėtas dainas Sąjungos varde.

Pirmsėdis *J. Šukys,*
Skr. *B. Žiurys,*
Archiv. *J. O. Širvydas.*

II-ro Rajono draugų atydai.

Patėmijęs «Kovos» N 30 protokolą VII konferencijos II-ro rajono, didei nusistebau, ne iš to kad konferencija atsibuvo ne savo laike ir mažai kam žinant, bet dėl neteisingo užsipuolimo ant manęs kaipo rajono išdininko ir dėl konferencijos neveiklumo. Nutarimus pradeda nuo rajono išdininko: girdi, išvažiavus rajono išdininkui, «išdo stovis buvo labai suirusiam stovyje»... Teip gali išrodyt, žiūrint melagingomis akimis. Jeigu rajono viršininkai, vietoje čėdyt pinigus, rūpinosi juos leist, tai išdininkas juos nesutaupis ir jis užtai negali būt kaltas. VI konferencijoj Philipsburge, N.J., tapo man perduota \$5,26, vadinasi rajono išdan. Pamatęs «Kovos» N 18 rajono organizatoriaus užkvietimą į VII konferenciją, kuri turėjo atsibūt 9 d. gegužės Philadelphijoj, pridėjus gautas aukas, sudaręs 5 dol. 51 centą ir užmokėjęs iš savęs persiuntimo iškaščius, geg. 5 d. pasiunėčiau rajono organizatoriai, kuris matomai pats dalyvavo konferencijoj ir gavo pinigų už keletos dienų pirmiau. Nesiunėčiau tų atskaitų, kurias nukalė iš pinigų, užtatai nesiunėčiau, kad savo pridėtus iškaščius ir trusą ankauju labai rajono, per tai man nebuvo reikalo duot atskaitų, už kurias teip kriminališkai užsipuola visas posėdis.

Jeigu tik VII konferencija tiek nuveikė, išliedama ant manęs melagingus negražumus, paskiaus ir ant draugų Baltimorečių, tai jai pačiai pritinka tie žodžiai už jos neveiklumą. Čia gali būt liūdininkais visi Sąjungos nariai, kurie patėmijo protokolą II rajono VII konferencijos.

Ar neverta draugams apsižiūrėti ir sykį prašalinti tokias «konferencijas», kurios vietoje gaivinti tarp mūsų draugiškumą, sėja tik neapykantą, nesusipratimus. Kas ir su koku tikslu dalyvavo toj konferencijoj? Ogi pragarsėjusios ypatos, meisteriai plakatų, išleistų teršimui mūsų pačių vardo ir «maištininkai» IV susivažiavimo. Jų darbatį akyvi kiekvienam VII konferencijoj; vadinasi, palaidojo II rajoną, o kad nebūt tie šermens teip matomi, tai «nutarė» konferencijas laikyt tik «reikalui prisiėjus», arba geriaus niekad.

Kam verta toji konferencija. Jeigu 13 kuopa prisidėjo prie vienos ar dviejų ypatų, tai jau darbas ir atliktas. Mat ant 13 kuopos daug reik pasitikėt, kaipo ant kuopos «pastovios minties», ku

ri neperseniai į VI konferenciją, vietoje delegatų, prisituntė savo išsižadėjimą prigulėt prie rajono ir dalyvaut konferencijose (greit susiprato ir rado pasekėjus); VI konferencija nutarė duot prototą, kurs ir tilpo «Kovos» N 12.

Jeigu tiems draugams ne tiek rūpi oficiališkumas, kiek darbas, kaip jie išsireiškia, «koku jis būdu nebutų daromas, by tik naudai ir tikslams jų», tai su tokia programa netoli eit.

Draugai ir draugės, nepamirškime drąsiau apsižiūrėt apie save, vėliaus da labiaus gailėsime, kad nenaikinam betvarę ir visokių užsiuolimus. Ko mes laukiam ir tylin.

Buvęsis II rajono išdininkas

Mahanoy City, Pa.

F. Laurinaitis.

1-mo rajono reikalai.

Liepos 14 d. mėnesiniame susirinkime LSS. 27 ta kuopa peržiūrėjo knygas 1-mo rajono kasieriaus, nes rajonas pavedė tai kuo pa kontroluoti. Pasirodė visai neaiškiai, vedama rokunda: 1) Nėra pažymėta, kiek įplaukė į rajono išdą iš Union City 25-tos kuopos, kuri paskyrė a p i e \$20. 2) Buvo padaryta 1-mo rajono lo terija, o nėra jokios įplaukos, nors protokole VII konferencijos skamba «apie \$20». 3) Neaišku, kad drg. Liutkui, kaipo nariui Veik. K-to, išmokėta \$5.00 kelionės lėšų; ar tai tikrai reikalinga buvo. Rajono išde radom \$3.90. Daugiau neradę jokios tvarkos kasieriaus knygoje negalėjom padaryt. Reikia, kad būtų aiškios at skaitos išduota.

Organiz. J. Alešius, finansų rašt. T. Leukevičius, protokolų rašt. M.G. Paukščiūtė.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po pieros, nepersviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Wilmerding, Pa. Visur girdima aimanavimas mūsų vargšų darbininkų šioje bedarbėje: valgyt, ką valgyt... Tas pats ir pas mus. Yra viena dirbtuvė Westinghaus Air Break Co., kurioje pirmiau dirbo apie 5000 darbininkų, dabar vos tik 1000 ir tik 6 dienas per mėnesį tedirba. LSS. kuopelė visai susilpnėjo iš priežasties bedarbės. Ir dabar negirdėt jau žodžių, kuriuos pirma sakydavo: tingi dirbti tai ir neturi nieko... Apšvietimas nežemiausia stovi, sulyginant su kitų miestelių lietuviais. Su socialistais ir jau apsipratę, netrunko jau arbužais... Da gana yra ir tamsunėlių, kurie gatvėmis skėtriodami su sukvaīšusiom galvom šaukia, kad caras juos pašauktų, tai ir jie pautų socialistus (kovojančius už jų buvį ir laisvę). Švento Jono draugystės vadovai ir pasidarbuoja ant darbinikiškos dirvos: skundžia bosams susipratusių lietuvių-darbininkus, kad anuos prašalintų iš darbo, kaipo nekatalikus. Bosai, nors patys muset nekatalikai, vienok sup-

ranfa katalikišką Dievo prisakymą: «Nedaryk to kitam, kas tau pačiam negeistina», tai da neišvijo tų nekatalikų Mūsų šventi katalikai muset kitaip Dievo prisakymą kalba, gal sako: «daryk tą kitam, kas pačiam negera»...

Bašiuskas.

Cleveland, Ohio. Pas mus, kaip ir kitur, viešpatauja kiizio priespauda; minios darbininkų vaikščioja, negaudami darbo; daugumas gyvena pakrančiais Erie ežero, tenai turi puikią patalinę iš minkštų akmenų, kuriuose miega naktimis, o dienomis gauda žuvis ir maitinasi jomis. Ar darbininkai ir ant toliaus bus «balsuojančiais galvijais», kaip iki šiol daugumas buvo – sunku pasakyt.

Mūsų socialistai, nors palengva, bet kruta. Turėjom susirinkimą liepos 12 d. ir nubalsavom viršaiunkus LSS. šiem metams. Toliaus svarstėme Sąjungos reikalus, kurie mūsų krutinę neduoda ramybės. Pirmiausiai sutarėme paaukaut kiek galint išliuosavimui revol. NN., kurį teis antru kartu Maskolijos ziaurioji valdžia. Aukų surinkta 2.35; atitraukus siuntimo lėšas 5c lieka 2.30. Pinigus siųsime daugiau surinkę «Kovos» redakcijon. Kaslink kankintinio latvio Purėno, kuris kenčia pilną laisvę šiaurinės (ziaurinės) Amerikos kalėjime, nutarėme rikti parašus ant rezolucijos jo išliuosavimui ir stengsimės sušelpiti, kiek galint aukomis.

Ig. Lapinskas.

Springfield, Ill. Padėkavojimas. Aš, Malvina Klembauckienė priėmiau aukų 3.25 nuo draugės Jazavitienės iš Ladd, Ill. Aukavo: L. Laukaitis 75c, P. Draugelienė, E. Šileikienė, U. Bunaitienė, J. Yozaitienė – po 50c. M. Matlauskienė, J. Lukašius – po 25c. Moloningai ištariu ačiu visiems draugams ir draugėms, kad nepamiršote sušelpiti manęs biednos našlės, varguose esančios. Palieku nuskriausta budesiškos rankos,

M. K l e m b a u s k i e n ė.

Rusijos pabėgėlio areštas. Orange, N.J., areštuota, reikalaujant caro valdžiai, P. Narčinski, kurį paskirta grąžint į Rusiją. Dėlei to atsitikimo atsiųsta patalpint į «Kovą» šį protestą.

Veik visų tautų socialistų kuopų atstovai susirinkę Pasaic, N.J., liepos 10 d., po vadovyste anglų ir lenkų kuopų priėmė sekančią rezoluciją–protestą:

Mes protestuojam prieš «Sztandar Czerwony» ir «Dziennik Ludowy», kurie apšmeizė ir pavadino šnipu drg. P. Narčinskį, parodydami vietą jo gyvenimo. Drg. Narč. yra pajieškojamas caro valdžios už revoliucijinius darbus. Caro šnipai pasinaudodami tuo apskelbimu suarėstavo drg. Narč. liepos 7 d. dirbtuvėje T. Edison'o Orange, N.J. 11 val. ryto ir yra kaltinamas kaip kriminalistas. Liepos 16 d. bus teismas New Yorke, ir gal bus išduotas caro valdžiai ir jį laukia kartuvės.

Mes reikalujam viešo atšaukimo ir protestuojam prieš

tokį išdavimą draugų per socialistišką spaudą. Šis atsitikimas lai pcrsergsti socialistiškas rėdystes su «šnipų kronika».

«Soc Party» Branch 4, Sekr. S.U n g e r,
Oldz. zw. PPS. Sekr. S.M a r t i.
45 kp. LSS. { už organiz. E.K i n d e r,
Sokr. P.N o r k u s.

PS. Išgelbėjimui drg. P.Narčinsko sušauktas 12 d. liepos mass-mitingas, suaukauta 6.12 varimui bylos ir surinkta į 1000 parašų. P.N o r k u s.

Šis protestas, kaip matyt, neturi logiško pamato: caro valdžios tarnu-šnipu apskelbtasis negali but caro valdžiai pavojingas. Ir Narč. ne dėlto buvo areštuotas: jį areštavo ir kaltino už vieno Varšavos pabirkanto užmušimą. Savaitė atgal iš Washingtono praneša Darbo ir Pirklybos sekretorius Strauss, kad Narčinskis, esantis Ellis Islande ir paskirtas išvežimui į Rusiją, butų paleistas. Jį paleido, nes apkaltinimas už pabirkanto užmušimą neprirodytas. Narčinskas prieš areštą dirbo pabrke. Arešto laike jo vieta pabrke buvo neužimta.

Aišku, kad tai šnipų išgriebta koks žodis iš Narč., ir ant to remiantės jis buvo areštuotas. Taigi Rusijos pabėgėliai neturi but pliuškiais ir nesigirt kam nors, ką Rusijoje veikę. Tokius pliuškiaus tankiausiai revoliucionieriai paskaito šnipais, provokatoriais, nors ir gali apsirikti.

W.Frankfort, III. Čia yra tik 2 anglių kasyklos. Dirba 5 dienas savaitėje. Uždarbia: neblogiausi, tik privažiavo daug darbininkų, karų mažai gaunam. Čionykščiai darbininkai pabaigę vienoj vietoj darbą, negauna kitur ir turi apeleisti šias kasyklas, turi važiuoti kur kitur darbo žiurėti, nes čia perdaug darbininkų.

Iš mūsų tarpo atsiskyrė Jonas Taura; sirgo 8 dienas karštligė ir pasimirė Morphisboor ligonbutyje. Velionis paėjo iš Vilniaus gub., Trakų pavieta, Krono vals.; pergyveno Amerikoj 4 metus. Buvo nevedęs, 24 m. amžiaus. Bėda mums šioj šalyj: nuvažiamom kavoti, tai kunigas pasišaukė pas save, pasakė, kiek turim užmokėt už duobę; emėm prašyt, kad nuleistų, sakėm, kad perdaug. Trenkė į stalą: Turit, sako, mokėt ir turit į bažnyčią įnešt, o jei to nepadarysit, tai dėkit, kur norit.

Velionis prie jokios draugijos neprigulėjo, kaip tik prie LSS. 73 kuopos.

Ch. Arėštinus.

Iš LIETUVOS. Žiuriai-Gudeliai. (Pažerių val., Vilkaviškio pav., Suvalkų gub.) Čion žmonės pusėtinai apsišvietę, daugelis skaito pirmėviškus laikraščius, kai-kurie priguli prie «Šviesos» draugovės, beveik vienintelės pas mus, Suvalkiečius, organizacijos, platinančios tikrą apšvietimą. Ukininkai čion gyvena neblogiausia ir per pasidarbavimą kai-kurių ypatų paskutiniu laiku sutvėrė čion ukišką ratelį (draugovę) į kurio valdybą per įsteigiamąjį susirinkimą 31 gegužio pas

ukininką Merkeyvičių įėjo šios 7 ypatos: Mot. Merkeyvičius, Mat. Matulaitis, P.Katilius, J.Naudžius, Andr. Draugelis, Vinc. Šuirpunas ir B.Jakelaitis. Toks draugystės įsteigimas duos kaimiečiams laisvai susirinkt savo reikalų apsvarstyt, užteks duot policijai žinią, kad už 4 dienų ten ir ten bus ratelio susirinkimas. Įsteigiamamjame susirinkime buvo pora žem-sargių (mat 7 dienoms prieš įsteigiamąjį susirinkimą reikia duot žinią viršininkui, kur bus susirinkimas; viršininkas tąsyk nuo savęs siunčia atstovus prižiurėt, kad nebut susirinkime kalbama kas prieš valdžią).

Iš čion tuoj išvažiuos į Ameriką į miestą D o n o r a, Pa. Juozas B., viens iš huliganų šio krašto, pusbrolis tulo Ant. Jankaucko, apie kurį savo laike rašė «Kova», kuris podraug su Juozu B-niu laisvės dienomis vardan socialdemokratų partijos su brauningais rankose padarė ne vieną apiplėšimą po kaimus. A.Jankauckui prieš išbėgant Amerikon but prisijėję atsakyt už savo darbus, bet paspėjo pasprukt, prisicilikavus pinigų, po draug su Juozu B-niu, kuris paskui visą kaltę suvertė ant A.Jank.; jis išsiprašydavo pas ukininkus patvadą ir, prisisodinęs savo draugų, važiuodavo kur jų nepažįsta aukų revoliucijai rinkt. Kur gerumu, tai gerumu, o kitur ir su brauningo pagelba rinko, pakol nesužinojo s-d. partijos žmonės. A.Jank, pirmiaus gyveno ir Donoroj, Pa.

Paskutiniu laiku Juozas B-nis su savo keliais sėbrais šioj apylinkėj pagarsėjo kaipo iškadadaris-alkata, kuris naktimis besivaliodamas su revolveriu šaudydavo, langus kaimiečių daužydavo, vaginėdavo ir šiaip įvairias iškadadas dirbo, kaip tai: ant kelių tvoras tverdavo, laukuos radę žagres žemėn įskudavo...

Tegul «Kovos» skaitytojai žino, kas do ypata pas Donoriečius atkeliaus, ir tegu pasisaugoja. Gaila mums, kad apeleidžia tėvynę doras lietuvis, bet kad išvažiuoja toki, kaip viršminėti A.Jank. ir J.B-nis, mes turim dėviaugtis.

Prie progos turiu pranešt, kad mes «Šviesos» nariai esam didei dėkingi gerbiamam p. J.Naujokui už paaukavimą knygos «Raisto» po egz. į kiekvieno draugijos skyriaus knygyną. Mūsų draugovė «Šviesa» gerai praplatintų apšvietimą tarp savo brolių, jei turėtų gerus knygynus.

Šioms dienoms areštavo Stebuliškių L.Matulaitį, apie Liudvinavą, ir Lelešių; Nugabeno abu į Kalvarijos kalėjimą.

Harletonietis.

Partijos darbas. [Pabaiga]*). Žinia, kad prie visų tų aplinkybių partijos darbas negal sparčiai zengt pirmyn. Čia reakcija trukdo, ten šnipai ir provokatoriai; čia darbininkai įbauginti, o ten ir visai prie jų prieti negalima, nes jie geroje policijos, kunigų ir juodašimčių priežiuroje. Bet nežiurint įvairių kliučių, partijos darbas vedasi, nors jis ir gana smarkiai tankiai šlubuoja. Šlubuoja, nes vedėjų ir lėšų stoka. Vieni vedėjai pakliuvo į kalėjimus, kiti pabėgo užsienin, treči turėjo atsiskyti nuo darbo. Kaslink lėšų, tai dalykai da

*) Žiur. „Kovos“ N 31.

blogiau stovi. Lietuvos darbininkai neturtingi, mažai susipratę ir patys negal darbo palaikyti. Reikia duoti vedėjū už laikymą – nēr iš ko; reikia pinigų technikos, kelionės reikalams – nēr jų; literatūros truksta, o išleisti nēr už ką. Ir teip kriziai, bedarbės, reakcija, persekiojimai, kunigų darbai – tik trukdo darbininkų judėjimą. Bet nežiurint to visko, Lietuvos Socijaldemokratų Partija rupinasi apeiti visas kliutis ir varo savo darbą. Tam tikslui ji išnaudoja visus kelius ir slaptus ir viešus, jei tik jie atsako darbininkų taktikai.

Partijos darbe matyt, kad mažai yra pas mus susipratusių darbininkų, ir dėlei to svarbiausiu LSDPartijos uždaviniu yra organizuoti darbininkus ir kelt jų susipratimą. Bet esant sunkioms Lietuvos sąlygoms, partijai labai sunku tą atlikti. Dėlei to, kas pats stačiai negal prisidėti prie šio darbo, tegul tas nors remia kitu budu LSDP. vedamą darbą. Teip eidami pirmyn, galėsime but labiau prisirengę prie tos valandos, kada vėl reikės smarkiau kovoti už geresnę Lietuvos ir visos Rusijos politiską surėdymą.

Z. A.

DARBININKO KRONIKA.

Wm. D. Haywood, buvėsis sekretorius Vakarinės Kalnakasių Federacijos, yra Soc. Partijos nominuotas pasiuntiniu į kongresą. Tokiu būdu socialistų partija pastatė ant tikieto jau tris veiklius ir užsitarnavusius vyrus: Stockes, Hilquit ir Haywood. Jeigu jie būtų išrinkti į kongresą, padarytų daug gero darbininkų klesai.

New Yorke tramvajų kompanija užsimanė pasipelnyti: kur pirma priimdavo «transfers», dabar jau nepriima, turi užmokėti 5c. Iš to, žinoma kilo dideli nesusipratimai tarp konduktorių ir pasažierių. Kompanija to tikėjosi ir ant visų kampų, kur tik reikia persėsti iš vieno karo į kitą, buvo pastatyta keletas policmonių, kurie tuojaus tvarką padarydavo. Policija daugiausiai turėjo darbo ant 59 gatvės. Darbininkams labai nepatinka toks kompanijos įvedimas ir daugelis ėjo pėkšti iki 34 arba 46 gatvei, kur veža už «transfers». Bet kompanija tikisi, kad žmonės apsisiras ir karai vėl bus teip prisikimšę, kaip pirma būdavo.

Jurgis A. Pettibone, kurs drauge su Haywood ir Moyer buvo suareštuotas ir laikytas per ilgą laiką kalėjime, o paskai išteisintas, pasimirė. Būdamas kalėjime, užsinuodino nuo negero maisto, ir teip krito tas darbininkų kankinys ir karžygis auka kapitalizmo.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Katalikas» (N 29), kritikuodamas drg. Virsnio straipsnį «Pirmeiviškoji laikraštija ir apgarsinimai», tilpusi «Kovoje» sako: «Juk ir «Kova» myli save vadinti «pirmeiviška», bet kokius joje mato apgarsinimus? Tenai atrandame piluus apgavingumo «medikal-institutus», randame «tabako» nuodus ir kitokių plepalų ir «Kova» už tai negėdinama, nes, girdi, politikos keliu einanti tiesiai. «Kat.» redaktorius, teip «užsipuolęs» ant «Kovos» nori, kad laikraščiai neužsipuldinėtų ant viens kito už apgarsinimus, ir duoda «atleidimą» Vilniškei «Vilčiai» (kuniginei), kuri sykį «iškoliojo»

«Kataliką» už patalpinimą apgarsinimo prieš prohibicjonistus, nēsa «Viltis» «nežino amerikoniškojo biznio». «Jeigu, girdi, Lietuva būtų respublika ir abelnai imant laisva šalis, tada ir «Viltis» jieškotų ir turėtų savo skiltyse to «atžagareiviškumo» da daugiau už Amerikos laikraščius. Išėina, kad respublika ir laisvė pastumia žmones prie tokio «atžagareiviškumo» ir «apgavingumo». Greičiau, «Kataliko» ponai, įveskite monarchiją! Įdomiausia tas, kad «Kat.» čia pat apsisukdamas tą patį giria ir peikia. Politiskų nuo paprastų apgarsinimų neatskiria — gal ims talpint «bedieviškus» apgarsinimus, priešais katalikystę, tikėjimą? «Kovoje» buvo kritikuojama įsekmui apgavingų politiskų apgarsinimų skyrius pirmieviškuose laikraščiuose. Tačiau «Kova» nē kitų savo apgarsinimų negiria, kaip «Katalikas» giria savuosius (nors tam pačiam «K-ko» numeryj apgarsinimai apie «lytiškų sąnarių puliavimus» ir tt., kurie beabejo «pilni apgavingumo» — na, o gal «Kat.» laiko už šventą ligą, kadangi tas yra ir Dovydo psalmėse, tai ir apgarsinimai turi būt šventi).

A P Y S K A I T O S.

AUKOS NN. IŠLIUOSAVIMUI.

Chicago, Ill. LSS. 4 kp. per J. Hgaudą	150 00
New York, N. Y. LSS. 52 kp.: P. Narvydas, K. Čiuberkis, A. Štaučiusas, A. Gabris, P. Rimkus, A. Petraška — po 25c. M. M. Račiūtė 20c. P. Bieliaucas 10c.	Viso 1 80
Brooklyn, N. Y. nuo autingo: P. Stankus, J. Karalius, J. Šukys, A. Purvis, A. Unguaitis, J. Šaltis, J. Grinius, M. Jokubauskas, Rutkus, V. Račkaucas, J. Stankus, J. O. Širvydas, K. Liutkus, Viskoška, Česna, Lietuvaitis, P. Šinkus, Bieliaucas — po 16c.	Viso 3.10
Bevelis, Pocotello, Ida.	5.00
Montreal, Kanadoje: V. Rimša, M. Krunglevičius, J. Rudokas — po 50c. P. Gričius, K. Krizinaucas, J. Gričius, J. Grigas, V. Darnavičius, J. Abrailis, J. Rimša, Z. Pranaitis, K. Kunekas, V. Steponavičius, P. Matullonis, J. Braknis, J. Braknis (antras), K. Survilas, S. Jurkšaitis, T. Balčiūnas, J. Barčauskas, P. Černius, K. Buzas, N. Jurėnas, P. Gasinas, P. Černius, A. Šilins, K. Balčiūnas, J. Murka, J. Semanas — po 25c. K. Válecka, J. Matikas, F. Breskus — po 15c. M. Mašincas, J. Gruzincas — po 10c.	Viso gauta 12.25
McKees Rocks, Pa.: J. Baltušis 50c. J. Parceuskis 35c. M. Dills, J. Janukaitis, J. Storolis, K. Česūnas — po 25c. F. Jocius 10c.	Viso 1.95
III Rajono konferencija: B. Grabauskas 1 00. D. Lekavičius, J. Rudvalis, Z. Girstautas, A. Metellonis — po 50c. P. Bogušas, A. Keršis, J. Jonukaitis, J. Lekavičius, K. Mikellonis, T. Treinaucas, L. Verblugevičius, F. Bagočius — po 25c.	Viso 5.00
Millinocket, Me.: J. Čepaitis, J. Žilincas, A. Bukautis — po 50c. P. Pažera, J. Tamosa, J. Tamosa, P. Jurevičius, J. Sutkaitis, V. Bruzgis, A. Vaznikaitis, V. Kovaliaucas, J. Banikonis, A. Šimkus, K. Šimkus, V. Mauragas, J. G., J. S., A. Sendzikas, A. Stulgaitis, J. Kazlaucas, J. Račkaucas, A. Jurgelevičius — po 25c.	Viso gauta 6.25
Baltimore, Md. vietinis revol. rėm. komitetas	25.00
Easton, Pa.: J. Kižaucas, J. Jankaucas — po 2.00. J. B. Jusaitis, J. Huss — po 1.00. J. Pocius, K. Rutkaucas, P. Vilčinskis, F. Liupsis, O. Jusaitienė — po 50c. S. Arlaucas, T. Šlegeris, V. Stankus, S. Montrimas, F. Garša, B. Mayer, Mayer (antras) — po 25c. S. Meškaucas, M. Meškauckienė, M. Meškauskienė, S. Kazlaucas, M. Klumbelė, A. Drazaucas — po 10c.	Viso [gauta 10.73
Brooklyn, N. Y. LSS. 83 kp.: J. Žvirblis 1.00. J. Semenas 50c. J. Puniška, J. Zinkevičius, A. Baltaitis, C. Stasiukonis, A. Ruginis — po 25c. P. Imbrazas 15c. A. Gabalis, V. Kralikaucas — po 10c.	Viso gauta 3.10
Grand Rapids, Mich.: A. Ramonas, Danta, F. Kunickas, Kleiellus, Jonavičius, Klausevičius — po 50c. Staškuš 55c. Bulota, V. Draugelis, Gutaucas, Tomkevičius — po 25c. A. Petronis 20c. Vaškevičius, J. Petronis, Gilius — po 10c. F. Stankus 2.00.	Viso gauta 7.05
C. Matulle, Cookstown, N. J.	1.00
Chicago, Ill. LSS. 22 kp. per M. Činiką	71.00
Rochester, N. Y. LSS. 7 kp. per K. Valvodą	3.00
Beckemeyer, Ill.: K. Lesčius 50c. M. Ročkus, J. Damijonaitis, P. Česaitis, J. Samuolis, J. Kilmas, A. Švenčiusas — po 25c.	Viso 2.00
New Haven, Conn. per J. Vaitkevičių	3.60
New Britain, Conn. Liet. Ukesų Klubas, per M. Ceponį	5.00
Livingston, Ill. LSS 74 kp.: P. Pačesa, L. Gričius, I. Valčiulis, K. Bertulis — po 50c. M. Juozapavičius, F. Žukas, K. Rutkus — po 25c.	Viso 2.75
Philadelphia, Pa. LSS 1 kp. per S. Andziulaitį	9.55
Worcester, Mass.: J. Kalakaucas, J. Galeckas, A. Bernotas, E. Buniekis, J. Tamosa, A. Mihaucas, J. Krapkaitis, P. Čivincas, A. Abrasincas, J. Žalutaitis — po 25c. J. Astramckas, S. Bakanaucas, P. Krakaucas — po 10c. P. Plokštis, J. Ilonavičius — po 5c.	Viso gauta 2.88
Struters, O. LSS kuopa per K. Kazlaucką	3.50
Johnston City, Ill. per Dubicką	2.50
J. Krivda ir S. Krivda, Philadelphia, Pa.	1.00
Chicago, Ill. LSS 37 kp. per A. kvėderą: kuopa 50.00. A. Sederavičius 5.00. D. Jokubaitis, M. Juodis, J. Asturakis, S. Danta, P. Šimkus, J. Elzberg — po 1.00. J. Valentinas, B. Šidikis, K. Motuzas, J. Šlažas, P. Sabaliaucas — po 50c.	Viso gauta 63.50
Tilton, N. H.: M. Virbalas, J. Druskis — po 55c. J. Šalčiūnas 25c.	Viso 1.35

Viso 403.81

Išsiųsta Europon 200,00

Lieka 203,81

Cia vardai yra nuo pradžios aukavusių, taip jau ir išsiuntimo apyskaitos. Vėliau suplaukę aukos yra šioms dienoms vėl siunčiamos į vieta.

J.O. Širvydas.

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

2 konferencijos VII rajono protokole yra klaida: sekretoriaus

netyčia praleista pasiuntinys į konferenciją nuo 92 kuopos (Wilkes Barre, Pa.) drg. K. Lučinskis.

KRASOS DEŽUTE.

Hazletoniečiui. Ačių už prižadėjimą tankiau rašyti: ypatingai malonėtume, kad rašytumėt apie visokius judėjimus Lietuvoj.

APGARSINIMAI.

LSS. IV-to RAJONO KROUPOMS N.Y. IR N.J. VALSTIJŲ.

11, 19, 30, 36, 45, 52, 59, 65 ir 83 kuopos malonės išrinkt delegatus į sekančią konferenciją, kuri atsibus 30 d. rugpiūčio 08 m. sve-tainėje «Patrick Rodgers», 421 Broadway tarp 18 ir 19 gatvių, Bayonne, N.J. Prasidės 10 val. išryto. Kuopos, kurios negalėtų prisiųsti delegatų, teiksias raštu savo įnešimus prisiųsti. Teipogi naujai susitvėrę kuopos IV-tame ra-jone malonėsite prisiųsti delegatus.

LSS. IV-to rajono sekr. A. Purvis.

IV Susiv. paveikslėliai.

Kurie draugai dar norit turēt paveikslėliū IV Sus. LSS. pasiskubinkit pareikalaut jų prisiunčiant 50c viencentinėms markėms. Pu-sė pelno eis Kovos fondan. Jų liko visai ne-bedaug, kas pirmesnis, tas geresnis.

«Kovos» Administracija.

PAJIEŠKOJIMAI.

Aš L. Armonas pajieškau savo moteries, Katrės Armonienės, Pirmiau gyveno Austin, W. Va., prigulėjo prie LSS. Ji arba kas žino kur ji yra malonėkite duot man žinę.

L. Arman,

149 Quarry St. Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo giminaitės Agotos Miluniu-tės. Paeina iš Grauzinių kaimo, Gražiškių pa-rapijos, Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Gir-dėjau kad yra Amerikoje, aplinkinėj Brooklyn, N.Y. Turiu svarbų reikalą ir norėčia susira-šyt. Meldžiu atsisaukt šiuo adresu:

Vincas Surma,

2100 North 9-th St. Springfield, Ill.

LSS. kuopų viršininkų adresai.

1-ma kp. Philadelphia, Pa. Sekr. D. Devė, 1328 S Howard st
2-ra kp. Scranton, Pa. Org. F. Živatkauskas 309 Charles st.
3-čia kp. Cleveland, O. Org. I. Lapinskas, 1931 Lakeside av
4-ta kp. Chicago, Ill. Sekr. B. Radzevyčius, 813 32nd pl
5-ta k. New Britain, Ct. Sekr. K. Senkus, 201 Washington st
6-ta k. Pittsburg, Pa. Sekr. F. Bagočius 184 Ohio st.

7-ta k. Rochester, N.Y.

8-ta kp. Donora, Pa.,

9-ta k. Wilkes Barre, Pa.

10-ta kp. Mt Carmel, Pa.

11-ta k. Newark, N.J.

12 kp. Ogleby, Ill.

13 kp. Phila—Frankford, Pa.

14-ta k. Baltimore, Md.

15-ta k. Minersville, Pa.

16 ta k. Meriden, Conn.

17-ta Brockton, Mass.

18 kp. Collingsville, Ill.

19-ta k. Brooklyn, N.Y.

20 kp. Chicago, Ill.

21-ma k. Herrin, Ill.

22-ra k. Chicago, Ill.

23-čia k. Spring Valley, Ill.

24 kp. Plymouth, Pa.

25 kp. Naugatuck & Union City, Conn.

26-ta k. Westville, Ill.

27 k. New Haven, Conn.

28-ta k. Shenandoah, Pa.

29-tak. Springfield, Ill.

30-ta k. Yonkers, N.Y.

31-a k. So Bethlehem, Pa.

32 kp. Pittston, Pa.,

33 kp. Binghamton, N.Y.

34-ta k. Waterbury, Conn.

35-ta k. Lost Creek, Pa.

36 kp. Bayonne, N.J.

37 kp. Chicago, Ill.

38 kp. Bristol, Conn.

39 kp. Los Angeles, Cal.

40-a k. Worcester, Mass.

41-a k. Bridgeport, Conn.

42-ra k. Easton, Pa.

43 kp. Melrose Park, Ill.

44-ta k. St Louis, Mo.

45-ta k. Passaic, N.J.

46-ta k. Mahanoy City, Pa.

47 kp. New Philadelphia, Pa.

48-ta k. Panna, Ill.

49-ta k. Hartford, Ct.

50 k. Mc Kees Rocks, Pa.

51 k. Grand Rapids, Mich.

52-ra k. New York, N.Y.

53-čia k. St. Clair, Pa.

54-a k. Courtney, Pa.

55-ta k. Allegheny, Pa.

56-ta k. Youngstown, O.

57-a k. Wilmerding, Pa.

58 kp. Kenosha, Wis.

59-ta Jersey City, N.J. kuopa

60-a k. So. Boston, Mass.

61 k. W. Lynn, Mass.

62 kp. Riverton, Ill.

63 kp. Johnston City, Ill.

64-ta kp. Lawrence, Mass.

65 k. Paterson, N.J.

66 k. Wilmington, Del.

67 k. Brighton, Mass.

Mc Kees Rocks, Pa.
Sokr. K. Varvoda, 43 Spring st.
Brockport, N.Y.

Sokr. J. Savickas, Bx 581

Sokr. A. Valinčius, 487 New Grant

Sokr. O. Skučintė, 219 E 6th st

Sokr. A. Žolynas, 204 Jefferson st

Sokr. J. Palekevyčius, Bx 129

Sokr. J. Bagdonas, 4753 Stiles st

Org. J. Bulota, 229 So. Greene st

Sokr. V. Lietuvninkutė, Bx 596

Sokr. V. Jokimas, 71 Pine st

Sokr S. Stripinīs, 696 N Montello st

Sokr. S. A. Stankus, Bx 632

Sokr. A. Unguraitis, 73 Grand st.

Sokr. J. Vasiliauskas, 2418 Kensing'n av

Sokr. J. Mizeris, Bx 257

Org. K. Janušauskas, 163 w. 23rd st.

Org. A. Krajauskas, Bx 484

Sokr. V. Alyta, 206 Gould st

Sokr. S. Beržas, Bx 72, Union City, Conn

Sokr. S. Ruesaitis Bx 551

Sokr. T. Lenkevyčius, 521 East st

Org. J. Rudaminas 236 N west st

Sokr. V. Burba, 313 N 15-th st.

Sokr. J. Vosylius 67 Jefferson st

Sokr. P. Berukštis 421 Rennig al

Sokr. P. Slekaitis, 15 Stark st

Sokr. M. Kirkilas 32 Glenwood av

Sokr. P. Pricevyčiūtė 7 James st

Sokr. J. Pužiauskas Bx 114

Org. K. Karalevyčius, Bx 120

Sokr. S. Strazdas, 53 Canalport av

Sokr. J. Žvingila, 18 Foley st.

Sokr. ?

Sokr. V. Narijauskas, 15 Millbury st

Org. J. Burokas, 212 Main st

Sokr. V. Stankus, 1010 Church st

Sokr. A. Dumbris

231 Spring st., Aurora, Ill.

Sokr. M. Rasimas 919 Cross av

Sokr. J. K. Gillus, 121 Columbia st

Sokr. J. Overaitis Bx 156

Sokr. A. Banišauskas, Silver Creek, Pa Sch. Co

Rašt. J. Kaminskas, 2 w. Dewitt st.

Org. S. STANKEVYČIUS, 60 Wells St.

Sokr. K. Češunas 109 Bell ay

Sokr. J. Bielkis, 314 Quory st

Sokr. A. Purvis, 544 W 49 st

Sokr. A. Žukauskas Bx 281

Sokr. T. Trelnavyčius, Bx 47, Bunola, Pa

Sokr. J. Jasulonis, 1108 Magnolia st

Sokr. K. Kazlauskas

Struthers, Ohio

Sokr. B. Kondratavičius 121 Lilack al

Sokr. K. Blaževyčius, 274 N Chicago st

Sokr. P. Vasilius 316 Jefferson st. Hoboken, N.J.

Sokr. J. Raulinaitis 25 w 2nd st r 21

Sokr. S. Danilavyčius, 17 Morris st

Sokr. A. Baravykas, Bx 90.

Sokr. A. Bajoras Bx 211

Sokr. J. Vaškellonis, 23 Brook st

Sokr. J. Zdanis 24 Wait st

Sokr. M. Dovidaitis 401 1/2 Lombard st

Sokr. J. Kugis 9 Talford st

68 k. Chester, Pa. Sekr. J. Aukštakalnis 226 w Front st.

69 kp. Shaft, Pa. Sekr. A. Jablonskas Bx 71

70-ta Gilberton, Pa. kuopa Sekr. C. Rice, Box 3.

71 k. Cambridge, Mass. Sekr. A. Bartkevyčius 7 Harrison st

72 k. San Francisco, Cal. Sekr. A. Dumbris 923 Buchanan st

73 k. W. Frankfort, Ill. Sekr. S. Salčius Bx 171

74 k. Livingston, Ill. Sekr. P. K. Pačesa Bx 142

75 k. Rockford, Ill. Sekr. P. Kazakevičius 423 S 2nd st

76 k. Seatonville, Ill. Sekr. M. Kairis Bx 78

77 kp. Benld, Ill. Sekr. J. Matulaitis Bx 230

78 k. Exeter Boro, Pa. Sekr. J. Kedenis 1180 Wyoming av

79 kp. Girardville, Pa. Sekr. P. Švedas Bx 45

80 kp. Hazleton, Pa. Sekr. P. Butkevičius 537 E Broad st

81 kp. Chicago, Ill. Sekr. K. Kairis, 631 Ashland av

82 kp. Niagara Falls, N.Y. Sekr. J. Kudlauskas, 212 11th st

83 kp. Brooklyn, N.Y. Sekr. J. Semenas, 53 Hudson av

84 kp. Montreal, Canada Sekr. F. Breskus, 31 Manufacturers

85 k. Hyde Park, Mass. Sekr. L. Zavistanavič 216 Hydepark

87 kp. E. St. Louis, Ill. Sekr. K. Baranauskas 452 Collinsville

88 kp. Homestead, Pa. Sekr. A. Smith,

Bx 184 Munhall Pa.

89 kp. Gardner, Mass. Org. J. Ivonaitis 5 Baker st

90 k. Rhone, Pa. Sekr. P. Janušonis P.O

91 k. Edwardsville, Pa. Sekr. J. Puskunigis

234 Slocum av. Kingston, Pa

92 kp. Wilkes Barre, Pa. Org. Sučinskis 485 S Grand st

LS. Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turētų skaityti ir platinti.

1. Politiškas minių streikas 8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje 5c
3. Kovotojų Giesmės 15c
4. Priėkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
5. Moters ir Politika 15c
6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J. Grinius] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st. Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st. Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kalinauskas, 4458 So. Honore st. Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass
J. Keršis, Box 329 Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 w. Barre st. Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
A. Dumbris, Box 512 Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S. STANKEVYČIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.

Ch. MAJAUSKAS, Box 413.
 B. Kondratavicius, Box 659
 J. Vaitkevicius, 40 Walnut st.
 J. Jasulevicius, Bx 6
 P. Meškiniš, 775 N. Montello st.
 P. Norkus, 255 River st.
 A. Kašuba, 129 Joseph ave.
 J. Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Kiltner st.
 M.A. IGNOTAS, 1023 So. 2nd st.
 E. FROOMES, 73 Grand str.
 F. NARVYDAS, 514 W. 9th str.
 J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.
 A. STANELIS, 71 West st.
 J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.
 A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av.
 M. Fanstiel, 4501 Hermitage av.
 K. J. Baranauskas, 452 Collinsville av.

Westville, Ill.
 Wilmerding, Pa.
 New Haven, Conn.
 Minersville, Pa.
 Montello, Mass.
 Paterson, N. J.
 Rochester, N. Y.
 Phila., Pa.
 Philadelphia, Pa.
 Brooklyn, N. Y.
 New York, N. Y.
 Allegheny, Pa.
 Newark, N. J.
 Springfield, Ill.
 Brooklyn, N. Y.
 Chicago, Ill.
 E. St. Louis, Ill.

mu 15 centų. 10 ekzemplorių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ cento). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigus galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: „DILGĖLĖS“, 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

Galima užsisakyti 1908 metams

„ŽARIJA“

savaitinį darbininkų, bežemių ir mažžemių laikraštį.

Jau antri metai kaip eina.

«Žarijos» kaina:

Lietuvoj metams 3 rub., pusmečiui 1 r. 50 k., 3 mėnesiams 80 kap., 1 mėnesiui 30 kap.
 Užsieny metams 4 rub., pusmečiui 2 rub., 3 mėnesiams 1 r. 5 kap.

«Žarija» duoda:

a) tiems, kurie surinks 10 užsimekejusių prenumeratorių, vienuoliktąjį dykai;
 b) tiems, kurie užsimekės už visus metus, dykai duoda „Darbininkų Kalendorių“ 1909 metais, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškus ir pinigus reikia siųsti redakcijai, o ne redaktoriui, leidėjui arba administratoriui.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne "money order"iais.

Adresas: VILNIUS,

Pilies skerg. (Zamkovi per.) N 10, b. 4.

«Žarijos» redakcijai.

Pranešimas.

Tik-ką išėjo iš spaudos knygutė «Darbininkai ir ju ateitis», parašyta Rėk. 43 puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta dabartinis darbininkų vargingas padėjimas, reikalingumas jiems šviestis, vienyti ir, kad atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebus nė krizių, nė bedarbių, nė dykaduonių po nų, nė badaujančių vargšų. — Šią knygutę verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knygutė galima gauti «Kovos» administracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama didelis nuosimtis.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto paveikslo, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būt išrišama. Paveikslas, gana didelis (8 x 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisiunti-

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams «KOVOS», kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitę, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaitytes Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknų viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliškos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdami myriop.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikalbėti naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knyga. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsiskys „Kovą“ metams, prisiųsdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTĄ dykai.

Adresas: J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos «Raistas».

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pačto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir stuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28

Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 šryto

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrūtinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejaus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E.W. Gillas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlaskymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su laiko slinkimą plaukų, visi žmonės užsitiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausią rodą per laiką DYKAI. KAIP IŠSIGYDYTI slinkimą plaukų ir plikimą, Pučkus, Didervinė, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrūnų tik 10c. Mūsų turime apie pusę milijono laišų su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway,

Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVYČIUS,

P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„K o v a”

Išleista kas pėtnyčia. Prenumera | visas **☉** „KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2nd Str. Phila. Pa.

metama \$ 2.00 **☉** Subscription rates:

pusmeėini \$ 1.00 **☉** One year in all parts of the world, \$ 2.00;

Apgarelinių prekė: **☉** Six months \$ 1.00.

Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; **☉** Advertisement rates on application.

per metus 10.00 **☉**

Siunėiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adriaukite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-ro Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondračavėčius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
" "	A. Purvis, 544 W. 49 st. New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 588, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 324 So Morgan st. Chicago, Ill.
VII rajono	J. S. Tasiulevičius, 31 E Broad st. Hazleton, Pa.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Iėdininkas LSS. A. M. Stanella, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagoėius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Iėpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Šukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

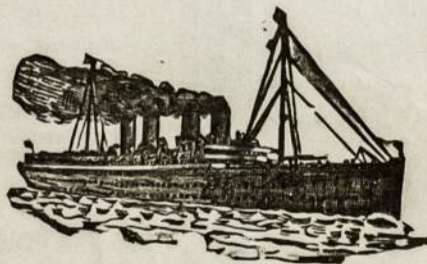
J. O. Širvydas, 120-124 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Ilgudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
J. Viskoėka, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirėmėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. ČERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Iėdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviėka Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Iėmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geleėinkelių tikietų.

Parduodame geleėinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviėkos daktariėkos knygos jau išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plaėiau išaiėskinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Institute.

Apart moksliekų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drėšiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suvirėsum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisiuntimą, apturės per paėtą VADOVĄ Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra apraėymai kaip nuo visokių ligų išsaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingus žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėią ligą nekalbėtų, tai išsiraėyk ir perskaityk VADOVĄ Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergaleėjimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypateėskai, tai apraėyk ligą (lietuviėškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebūtų, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprėpintojas gydinių Institute.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiėkams popieros ir

atviri laiėkeliai (post cards)

Neuėilgo išeis iš spaudos laiėkams popieros su labai gražiais paveikėslėiais, agitatyviėsko turinio, tinkanti į Lietuvą ir ėion Amerikoj siuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiėkelių (post cards) su gražiais paveikėslėiais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta kuonogreieėiausiai, o iliustracijos atspaustos visokiuse parvose. Siųskit orderius iš kalno, kaip išeis iš preso, tuoj bus pasiųsta. Laiėkų ir korėiukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupėiams duodama gerą uėdarbį.

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.